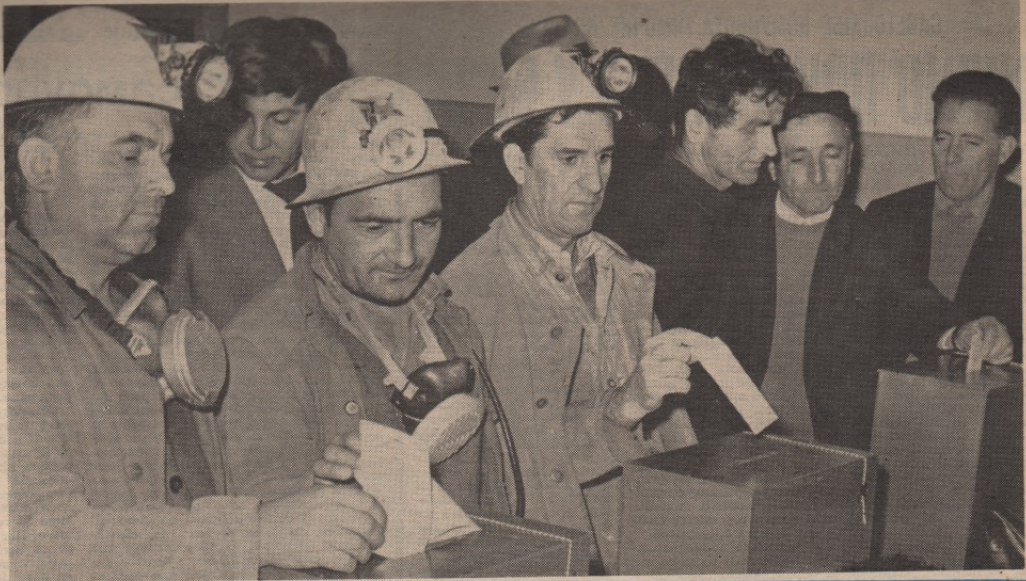

ТРЕНУТАК САМО-УПРАВЉАЧА

Радни људи из 29 ООУР РТБ Бор изабрали су своје самоуправне органе. Оријентисани Писмом друга Тита, ставовима СК Србије, нацртима устава и Платформом за Десети конгрес, СКЈ, радни људи први пут бирали су своје представнике у новој амандманској атмосфери. У нове органе самоуправљања изабрано је преко 1000 радника.

У сусрет Десетом конгресу СКЈ

НЕДОСЛЕДНОСТ ОД ЗАМЉУЧАНА ДО ДЕЛА

РАДНИЧКА ВЕГИНА У САВЕЗУ КОМУНИСТА

Од Друге конференције СКЈ, а посебно од Писма, друга Тита и Извршног бироа Председништва СКЈ, безброј пута, нарочито са општинских форума Савеза комуниста, стизали су закључци да је неопходно радити на обезбеђењу радничке већине у структури партијског чланства. Готово да у целом том периоду није било општинске организације у срединама са развијеном привредом која се није, на својим конференцијама или седницама комитета, изјаснила да ће све учинити како би се соопштина структура чланства битно изменила — у корист непосредних произвођача.

Па ипак, као толико пута раније, и у овом случају се показало да на оном пресудном путу од закључака до дела писмо савима доследно. Јер, другачије се, одиста, не може тумачити податак, који је ових дана изнет на седници Комисије Председништва СКЈ за развој организације да смо у првом полугодју ове године у Савез комуниста, чак, ребе примали раднике него што је то био случај лане. Уосталом, да подсетимо: прошле године од укупног броја новопримљених чланова СКЈ 39,5 одсто били су (Наставак на другој страни)

Наши гости

САМОУПРАВЉАЧИ ИЗ СЕВОЈНА

Чланови Радничког савета Ваљваонице бакара „Слободан Пенезић — Кривац“ из Севојна боравили су крајем прошле недеље у Бору као гости Рударско-топониџарског басена Бор. Том приликом они су са привредним и друштвено-политичким руководиоцима борског дела Комбината разговарали о међусобној сарадњи ова два колектива и могућностима за њено даље проширење и унапређење. Гости из Севојна су, такође, обилазили гононе борског дела Басена и упознали се са радом овог привредног гиганта.

НОВОСТИ

Број 17 ● Година I

● Бор, 17. октобар 1973.

● Лист излази сваке среде

● Цена 50 пара

● Редакција: Ул. Моше Пијаде 5/VI

ОД ПОЛИТИЧКОГ СТАВА ДО ОЗАКОЊЕНЕ ПРАКСЕ

БОР — ОТВОРЕНИ ГРАД

Тренутак је за бржи општинског динара, који се градова, сада су остала у Бору. Робна кућа је запосадила више десетина школованих људи. Према уговору, доходак остварен након привредни напредак Бора. вишеструко враћа. Скупштина општине пружа Пресесаник Бранко Јовановић наводи пример Робне куће „Београд“. Својеречно развоја Рударско-топониџарског

Свако ко у Бору гради ужива бенифиције. Уложени динар — доноси два, стварајући тако могућност за отварање нових радних места

ничарског басена. Истовремено, развојем терцијарних делатности и друштвених служби следи тај развој. Ко алциона динара. Практично, то је био учешће СО у изградњи овог значајног трговинског центра. Ефекти су били вишеструки. Већ у првој години пословања само део пореза на промет што припада општини од релативно малих износа. Поред тога огромна средства која инвеститорима су, уствари, су се одвијала у трговину својерестан облик улагањадружних, боље снабдених

оплате ануитета, репродуктивне се на подручју Бора. Градње се, дакле, нова робна кућа, нове куће. Отприлике осам година после прве.

— И руту ефекти су ту, — истиче председник. Подстакнута конкуренцијом, локална трговина је уложила напор и своју реализацију од 240 милиона у тој пословној години, подигаа на милијарду и по данас. А то подразумева нове објекте, (Наставак на трећој страни)

Са Међуопштинске конференције СК

КОМУНИСТИ У АКЦИЈИ

Прекјуче је у Зајечару одржано саветовање на ипичу Међуопштинске конференције Савеза комуниста за Тимочку крајину. Дата је оцена политичке ситуације и стања у Савезу комуниста на основу остварена задатака из Писма и говора друга Тита. У дискусији која је била плодна и разноврсна изнешена су различита запажања и оцене. Углавном, речено је, да је дух Писма остварио у радним колективима, осећа се његова мобилизаторска снага и суштина, али да је тек сада Савез комуниста и иасно и квалитно оспособљен да се сукобљава са свим неправдама која су пратиле наше друштво посљедних година.

Поред великог броја чланова Политичког акти ва Србије саветовању је присуствовао МИРОСЛАВ МАРКОВИЋ, члан секретаријата Централног комитета Савеза комуниста Србије. (Опширнији извештај са саветовања на другој страни)

На састанку координационог одбора

УСВОЈЕН ПРОГРАМ ПРОСЛАВЕ 30. ГОДИШЊИЦЕ АВНОЈ-а

Љубиларна годишњица АВНОЈ-а биће свечано и масовно прослављена у Бору и селима борске општине. Прослава ће бити увеличана пуштањем града нових објеката и богатом културно-забавном и спортском активношћу, чији ће се финални део реализовати непосредно преа празник.

Биће организоване неколике пригодне изложбе: „Бор — јуче, данас, сутра“, изложба радника-аматера саикара, вајара, уметничког обликовања бакара, голбена, изложба о развоју народне власти, посебно у Бору.

Поред пригодних филмова везаних за стварање и развој народне власти, у школама и радним организацијама оствариће се, по могућству, сусрети са већиница АВНОЈ-а и организати пригодни писмени темати. У селима општине ће се обезбедити гостовање Зајечарско-борског позоршта и Културно-уметничког друштва „Бакар“.

Свечана седница Сабора комуне посвећена јубилеју АВНОЈ-а, одржаће се 28. новембра а за активност и посебан допринос развоју власти заслужним грађанима биће уручена одликовања. Том приликом би и једна улица града добила име АВНОЈ-а.

Истота дана у свим радним организацијама, месним заједницама, школама и другим институцијама, биће организован пригодан програм посвећен тридесетогодишњини II заседња АВНОЈ-а. Према закључку координационог одбора ове године и прославу 22. децембра, Дана армије, треба организвати као наставак претходне прославе.

ПИСМО ПРИВАЂЕНО У БАЗИ

САВЕЗ КОМУНИСТА ТИМОЧКЕ КРАЈИНЕ ЈЕ ПОСТИГАО ЗАПАЖЕНЕ РЕЗУЛТАТЕ, ИМАО СВОЈЕ ПРОПУСТЕ, АЛИ ЈЕ ТЕК САДА ОСПОСОБЉЕН ЗА ДАЉЕ АКЦИЈЕ — РЕЧЕНО ЈЕ НА МЕЂУОПШТИНСКОЈ КОНФЕРЕНЦИЈИ САВЕЗА КОМУНИСТА, НА КОЈОЈ СЕ АНАЛИЗИРАЛО СТАЊЕ ОД ПИСМА ДО ДАНАС

Од Писма па до ових дана Савез комуниста је стадио био у офанзиву. Он се одговорније односно према свим видовима негативности, ухватио се у коштац са многим порокима и, можда би се рећи, себе иједно и организационо оспособио за даље акције. Урађено је на плану онога што је Писмо захтевало, доста али не толико, да се било задовољно. То би, уједно, био резиме саветована чланова Међуопштинске конференције Савеза комуниста који је прејучке одржано у Зајечару.

На саветовању, које је, иначе, заказано у Базу и које је у ЦК СКС дата је оцена политичке ситуације и стања у Савезу комуниста на основу остварења задатака из Писма и говора Друга Тита. Речено да је иницијално до годину дана било време пуњено разноврсним активностима и настојањем да се Савез комуниста ојача, оспособи и лиши свих оних негативности које су га дуге времена мучиле. Критички се осврћући на протекло време, **Мирољуб Миловешки**, заменик секретара МОК, је истакао да се одамаш пришло чишћењу из Савеза комуниста свих оних који нису припадници стоварне Партије и који се су се конфронтирали са њеним циљевима. То је усвојило да се добрим делом оствари и акциони програм у готово свим срединама, а у самом почетку основне организације СК су оспособиле и осавремениле своје програме.

РЕЗУЛТАТИ И ОТПОРИ

У временском распону од годину дана Савез комуниста у Тимочкој крајини ангажовао се првенствено на развоју и јачању самоуправних односа, остварењу циљева стабилности, ликвидности привреде, стабилизацији привреде, стабилизацији, социјалној политици и аманданском конституисању. По први пут за последњих десет година скоро да нема предузећа која слабо послове. Интег нису забеле-

жене инвестиције без покрића.

Но, и поред ових запажених резултата у привреди, протекло време карактеришу и извесни отпори самоуправљању у радне колективе. Од Писма до данас процес интентације је био спор у пољопривреди, шумарству, осигурању, угоститељству, грађевинарству. И ако је најављен обрачун, тек сада предстоји битка. Речено је да је у овом периоду било доста и споро и лутања јер је до Писма Партија била „у аути“, а остаје чињеница да су раније снаге биле оријентисане на привреду и њене резултате. Забривања чињеница да и даље расте ванпривредна потрошња и поред захмљана да до тага неће доћи.

ПУТОКАЗ ЗА АКЦИЈУ

Био је не мало речи о незапослености као својерном проблему, за које се и поред настојања, тешко назиру путеве решења ради које се мора решавати. Пајажу присутних привукао је податак да је на нивоу региона примљено у Савез комуниста око три хиљаде нових чланова. О тога су 31,4 одсто радници. Мада није постигнута радничка већина, верује се да ће се то у најскорије време постићи и да ће се спремно дочекаати конгрес.

Превазидао је мишљење да се од појаве Писма и говора Друга Тита до данас постигло доста, да су резултати повољни. Важно је то да је Савез комуниста Тимочке крајине спреман за даље акције и да главни део посла тек предстоји, али уз напомену да Партија не сме бити авангарда у давању паролу него на деалу, у стварности. Друг Писма и његова садржина продари су у базу, међу радне акције. Посао на иједно оспособљавању, јачању и организовању СК је добро започет само треба истрајати. При томе не треба заборавити да стално деалујемо безотротној привреди, који само чекају шансу за своју акцију. То им се по сваку цену не сме дозволити.

Био је доста речи о месту и положају средстава информисања и њиховој ангажованој улози у напору. По словима, значају рада остали друштвено-политички организација и свих снага на јачању Савеза комуниста самоуправљања и класног јачања радничке класе. Саветовање је поред великог броја чланова Политичког актива СК Србије присуствовао и **Мирољуб Марковић**, члан Секретаријата ЦК СК Србије.

М. Попивоца

Помоћ самоуправљачу

Можда зато што, релативно, мало ставова Напрта савезног устава говори о информисању, а делом и због тога што су радници у средствима информисања пружили јавности сааб увид у уставну расправу у сопственој средини, тек тема „устав и информисање“ била је, на неки начин, потиснута у други план у досадашњем току јавне дебате. Сасвим неоправдано, јер, како је то на једном скупу ових дана рекао члан Председништва СКЈ Киро Хаџи Васиљев, уставни оријентацију да радник постане основни субјекат одлучивања на свим нивоима немогуће је остварити без обезбеђења одговарајућег система информисања.

Садашњем систему замера се, пре свега, што он пред собом види класичног грађанина коме, да позовемо поново у помоћ Друга Хаџи Васиљева, „треба дати нешто информисања у спољној политици, нешто о унутрашњој политици и много више забаве“. Зато ће, нема сумње, у фази оживотворења уставних промена једна од значајних задатака бити изградња таквог система информисања који ће превазићи настојања да радничко-самоуправљачу помаже у остваривању његових уставних права и дужности. То значи, изградња система информисања који ће раднику обезбедити све информације о пословању његовог колектива, месне заједнице, проблемима комуне и ширим друштвено-политичким проблемима. Тек на основу такве потпуне информисаности он ће моћи да се одређује без обзира да ли гласа о плану развоја свог колектива, о трошењу средстава која, својом одалуком, издваја за задовољење општих потреба и слично.

Полазећи од овакве, изузетно значајне улоге информисања у извршеном периоду, досадашње примене и текст Напрта устава, иако у односу на нека друга питања малобројне, мораће бити предмет разматрања на Савезној уставној комисији пре него што се окончају

Предлог устава достави Савезној скупштини на усвајање.

ШТА СЕ ПРЕДАЈЕ?

Тражи се, на првом месту, да се у Уставу прецизирају обавезе друштвено-политичких заједница, друштвених организација и организација удруженог рада да обезбеђују неопходне материјалне услове за деловање средстава информисања чији су оснивачи. Овај захтев, притом, није нисмао „деховски“, већ показао да досадашњи лоши искуставаз остварује се лист, фабрички или општински, свеједно, а затим се за његово деловање изводе готово симболична средства због чега се, временом, лист или потпуно гаси или животиари готово редеа ради.

Сем потребе да се обезбеди материјални услови за рад информативних средстава, остварење информације су истинитост и јасноћа, а тиме и јасно одређено шта представља државни или пословни тајну, много јасније нагласи отвореност извора информисања и њихова обавеза да сваку информацију у чије достављање је такође, и захтев да се да јасна дефиниција југославније као јединственог комуникационог посредника на коме је обезбедена сасвим слободна циркулација информација и средстава информисања.

У овом случају, ваљало би рећи да ће усвојавање система информисања — класно одређеног и у функцији самоуправног друштва, — бити историчан посао на коме ће наредних година заједнички морати радити и људи из средстава информисања и сви друштвени фактори, посебно друштвено-политичке организације на челу са Социјалистичким савезом радних људи. Промене у систему информисања, притом, неће бити ништа корените од оних које новим уставом инаугуришемо у друштвеним односима.

Комунисти месне заједнице »Центар«

САВЕЗ КОМУНИСТА НИЈЕ ОРГАНИЗАЦИЈА ГРАЂАНА

— ИСТАКАО ЈЕ ПОРЕД ОСТАЛОГ КРСТА РОШКАНОВИЋ НА САСТАНКУ МЕСНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ СК „ЦЕНТАР“ ● КОМУНИСТИ ТРАЖЕ РАДНИЧКУ ВЕЋИНУ У ПАРТИЈСКИМ ФОРУМИМА

Комунисти насеља „Центар“, одржали су недавно састанак, на коме је било речи о досадашњој активности на разради Платформе, X. Конгреса СКЈ и предстојећој изборној активности у општинској организацији СК. Међутим, код прве тачке дневног реда констатовано је да комунисти овог насеља још увек не могу да дају конкретне оцене о свом учешћу на разради Платформе, јер већина чланова још увек није добила и прочитала њен текст, па је договорено да се до краја месеца закаже нови састанак на ту тему.

О изборној активности у општинској организацији СК говорио је заменик секретара ОК СКС Бора, **Крста Рошкановић**, који је, поред осталих, упознао комунисте „Центра“ са дискусијом Живана Васиљевића приликом недавне посете Бору. Рошкановић је констатовао да СК Србије с правом очекује од борских комуниста пуно подршку на јачању организације, јер Бор као развијена привредна средина рас-

лаже искуствима која могу бити драгоцена у даљем јачању интереса радничке класе. Он је затим приметио да је проценат радника у Савезу комуниста Бора још увек недоуљан, па на том плану предстоје озбиљни задаци. На питање, да ли су тачне неке информације у штампи да радник тренутно не би могао да задовољи критеријумима за секретара ОК СК, Рошкановић је одговорио да је то било миш-

љење појединца а никакво став партијских форума. — Јер, где може да се оствари примарна улога радничке класе ако не у Бору, града са 17.000 радника — приметио је Рошкановић. Заменик секретара ОК СК затим је упознао комунисте да за сада има 26 кандидата за секретара ОК СК и да је од тога шест радника из непосредне производње.

— Наравно, приметио је затим Рошкановић, непосредни производњачи и нижењер, правник или економиста који је сваког дана у контакту са радницима, њихови изазиви и привредно-политички процес производње зависни од тога профила непосредних производњака.

Савезно Стојков приметио је у својој дискусији, да су досадашњи предлози за вршење оних функција биле нимитвни олози па то овага пута мора да се мења, а **Божинар Денчић** изразио је своје мишљење да будући секретар никако не би смео да буде под утицајем било каквих структура изван Савеза комуниста.

Комунисти „Центра“ су, затим, упозорили да и став чланова Општинске конференције СК мора да буде претјезно од радника и да делегатски принцип изабранима има низ предности у односу на досадашњи начин делегирања.

На крају, Крста Рошкановић је приметио да Савез комуниста мора да поврати авангарну улогу радничке класе, а у томе помоћ треба да пруже сви чланови СК у Бору. — До сада, неко је могао да стекне утисак да је СК организација грађанског карактера, што је опортунистички ишло у прелог завршило је Крста Рошкановић.

М. Радоновић

Самоуправљање у сигурним рукама УСКОРО ПОЧИЊЕ СА РАДОМ КЛУБ САМОУПРАВЉАЧА

Идеја о формирању Клуба самоуправљача, која је пошла из Синдикалног већа општине Бор и Радничког универзитета, успешно се спровело у дело и поред тога што се касни у изнашавању и приступању појединих ООУР.

Са променама у уставном систему настале су битне промене у раду радних организација, месту и улози органа управљања у уређењу међусобних односа у удруженом раду у ООУР. Променио се и начин уређивања односа чија је основа самоуправна и договорна. Све те промене стављају у квалитетно ново положај радника у удруженом раду и органе управљања у односу на самоуправни положај, у односу на права и начин одлучивања.

Ради што успешније остваривања права и спровођења у праксу нових решења у друштвено-економском систему нужно је потребно потпуније познавање тих решења и оспособљавање за примену у пракси. Већ је сачињен и Статут Клуба самоуправљача, који је достављен друштвеним службама ОУР, а на зборовима радних људи ускоро ће почети изнашавање о приступању.

ШКОЛА САМОУПРАВЉАЧА

У циљу потпуније образовања, како би успешно прихватили одговорну улогу радника-самоуправљача, радила је школа самоуправљача у којој се и даље ради на припреми наставе за другу групу полазника.

Поред школе самоуправљача при повременом раду Клубу радних и семинари за оспособљавање радника и то за четири групе полазника.

Љ. Илић

У сусрет Десетом конгресу СКЈ НЕДОСЛЕДНОСТ ОД ЗАКЉУЧАКА ДО ДЕЛА

(Настава са 1. стране)
непосредни производњачи, а у структури примљених у првом полугодншту 1973. оне чине 35,3 одсто. Додајући овом податку и чињеницу да радници и даље чине најбројнију категорију чланова која је у првом полугодншту искључена (37 одсто), својеволно напредула организацију (43,1 одсто) или је скинута са евиденције (36 одсто), онда је јасно да ће, ако се таква кретања наставе, прича о радничкој већини у Партији (било је обећања да ће се то постићи и

пре Десетог конгреса СКЈ) — остати првач. Један део недовољних закључака склопљених у архивама општинских и других комитетова.

Надајмо се да тако, у овом случају, неће бити и да ће овај драгоцени сигнал Комисије Председништва СКЈ послужити организовања и руковођама Савеза комуниста као опомена да још једном, да не кажемо — последњи пут, презентирају свој однос према једном од најшире прихваћених задатака у ово претконгресно време.

Разумљиво, у овом погледу највеће практичне обавезе имају руководствена и основни организацијама СК који је деалују у привредним колективима. Јер, од њихове иницијативе, пре свега, зависи даља акција. При томе се, очигледно, не треба плашити тога да акција дође кампањски карактер; за почетак мањана незадовољавајућег социјалног става партијских редова таква карактер акције био би, коначно, много мање штетан него одсуство акције.

ДНАС У БОРУ

СЕДНИЦА РАДНИЧКОГ САВЕТА РТР-а

Неколико веома важних питања наћи ће се на дневном реду данашње седнице Радничког савета РТР-а. Између осталог на данашњој седници биће разматран део самоуправног споразума, који се односи на искључивање располаже дохотка и осталих личних примана радника Басена Бор, као и усвајање протока и дискусији и коначном усвајању јединственог система аналитичке процене радних места.

Такође, на данашњем скупу биће разматрана и кадровска проблематика, која се односи на захтеве радника за упућивање на ванредно школовање, извештај Кадровске комисије и Одбора радничке контроле РТР-а о стању у погледу школовања радника, прелазак на улажње Заједнице РТР-а у Међоштинско удружење за професионалну оријентацију и информација о спровођењу усвојене политике стабне изградње од 1975. године.

КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА ШТАМПУ У РТБ-у

У петак, 12. октобра, генерални директор РТБ-а Јован Јовановић, са групом сарадника одржао је за дописнике доквалитетних средстава информација и дописничке дневних листова из Бора конференцију за штампу.

Новинари су упознати са реализацијом Петог правца Басена и проблемима и перспективама тог развоја. Том приликом новинари су упознали директора Јовановића са неким проблемима у обављању својих задатака.

За исти рад и резултате рада једнака зарада — како то остварити

СА 19. СЕДНИЦЕ САВЕТА ЗА РОБНИ ПРОМЕТ

ХЛЕБ И ОВЧЕТИНА СКУПЉИ

Савет за робни промет, угоститељство и туризам уважавајући препоруку Међоштинског већа, донео је одлуку о повећању цена свим типовима хлеба.

Тако од 15. октобра бел хлеб, који у тргнутој структури потрошње заузима најзначајније место, поскупљује за 20 пара по килограму, значајно повећање се по 3 динара.

Нова продајна цена полуоблог хлеба је 2,70 динара — 10 пара по килограму скупи.

Најзначајније поскупљење је код полуног хлеба — 60 пара за сваки килограм. Ово поскупљење од 1,90 на 2,50 динара усудио је после укидања општинског ретреса од 30 пара по килограму за овај тип хлеба.

Треба рећи, да су у захтев за повећање цена хлеба, произвођачи приложни и детаљне калкулације трошкова за сваки тип хлеба. Према тим калкулацијама хлеб је требало да поскупи знатно више од обоброг. Интересантно је да произвођачи нису имали никакве примедбе на одлуку Савета.

До поскупљења овчetine од 24 на 26 динара по килограму дошао је због повећања откупних цена, чиме је било доведено у питање снабдевање тржишта овом прстом меса.

Савет је информисан од Секретаријата за инспекцијске послове о снабдевености града месом и проблемима у вези са тим. Између осталог, у овој информацији се констатује да су данашње малопродајне цене меса у односу на откупне неадекватне. Наиме, малопродајне цене се не уклапају у откупне. То отежава редовно снабдевање града. Решење је у усклађивању. О томе како га остварити треба консултовати и Савезно извршно веће.

М. Бурвенић

НОВИ ИНДУСТРИЈСКИ ОБЈЕКТИ

Почела изградња „Борчанке“

Недавно започети радови на изградњи „Борчанке“ су у току. Прва фаза градње овог објекта, заправо изградња хада у којој ће бити смештена конфекција заузима површину од 2.150 квадратних метара. Цена грађевинских радова и материјала за прву фазу креће се око пет милиона динара. Од тога 2 милиона су обезбедена из сопствених извора, а остатак путем кредита. Радове изводи Грађевинско производно предузеће „Бор“.

По завршетку прве фазе опрема за хаду која је чворовно обезбедена биће уграђена и „Борчанка“ ће бити у стању да запосли РТР имамаи првенство при запошљавању.

Почетком 1974. године износиће преко 90 милиона динара. Изградњом нове фабрике и отварањем нових радних места бурска конфекција ће далеко повећати своју производњу, а самим тим и приходи од ње ће бити далеко већи. Само чиништина да ће фабрика, која сада има 280 радника, по завршетку радова запослити око 600 радника, говори за себе. Опрема која ће се набавити из Италије и Немачке је далеко продуктивнија од садашње, па ће и она омогућити већу производњу.

Почетком 1974. Бор ће добити нову фабрику од које се много очекује.

Знатно бољи услови рада, продуктивност и квалитет оствариће се набавком десет нових грађевинских машина, чије се приспеће ускоро очекује у Штампарско-издавачком предузећу Бор. Средства за набавку оних машина из извоза, а која износе око 800.000 динара, обезбедена су из сопствених фондова. Овај податак ни у ком погледу не може се занемарити, ако се има у виду да је овај радни колектив до пре петину годину дана било суочен са бројним проблемима ликвидности. Ако овоме додато су новим Правилником о личним доходима старте основне свих запослених радника повећане за око 25 одсто и да се знатна новчана средства издвајају у фондове, што чини радни колектив да добијају на значају. Програмом је предвиђено знатно веће издвајање у овој години, али због присутности неликвидности и проблема наслеђених из прошлости његова реализација је још увек отежана.

И поред тога интензивно се ради на реконструкцији погона и уређењу дворшта. Пореа настојања радника Штампарско-издавачког предузећа у превазилажењу одређених проблема, још увек је присутан проблем недостатка квалификованих радника-графичара, а нарочито машинских и ручних словослагача. Овај проблем знатно је потениран претласком „Борских новости“ на недељно издање. У том циљу органи управљања радника су покушали да два радника и два ручна слагача, па је из својих скромних средстава обезбеден стан за једног машинског слагача. Седанаест квалификованих радника је упућено на школовање, а испите ће полагати преа комисијом коју сачињавају графички стручњаци из Београда. Пореа тога 40 радника је интерно доквалификовано и добило звање доквалификованих радника. То су они радници који су провели де-

сетак и више година у овом радном колективу.

Сви ови напори у Грађевинско-издавачком предузећу чине се, јер је сваки даном послова више. Чак се поједини послови и не могу приватити због недостатке појединих репроматеријала. Повремена нестапнина и отежана изабика репроматеријала ствара одређене тешкоће у пословању радног колектива.

И мада су суочени са многим проблемима који инстичу из новог аманданског принципa пословања, радни ладници да ће на ову годину завршити, ако не са већим резултатима, а оно бар на нивоу прошлогодишњих, који у сваком случају задовољавају.

А. И.

Борски графичари добро послују

Инвестиције - 800.000 динара

Угоститељском предузећу је бенефицирана и субвенцијама уступљено око 450 милиона динара. Град је на тај начин, реконструкцијом постојећег, добио нов модеран хотел, чије инвестиције, ипаче, никада не би могло да предузме.

Тако је добијен и модеран аутосервис крајдјевачке „Првене заставе“. И супермаркет „Центропрома“ из Београда.

— Сваки онај ко улаже динар у Бору и запошљава нове раднике у Бору ужива и уживање општинске власти. — био је категориран друге Бранко Јовановић. Тренутно их уживају „Борчанка“ (записнице око 300 људи), затим фабрика лак-жиче, Грађевинско-производно предузеће „Бор“ и Артин.

Перспектива Бора је да се развија као индустријски град. Тренутак је да град нагло убрза свој привредни развој. У том смислу Скупштина општине пружа путу подрику. Иетом, правцу развоја Басена. Од тога нема одступања!

Истовремено настоји да развојем територијалних делатности држи корак по напостојој рачуници: разумно уложан динар вишеструко се враћа.

У том смислу у току је формирање Завода за привредни развој. У заједници са Сауджом за развој РТБ-а и Институтом за бакар, он

се савези са Општинским штабом за народну одбрану, Секретаријатом за општенародну одбрану и командама оперативних јединица ЈНА, организује технички збор на коме ће бити приказана средства наоружања и остале опреме намењене опште-народној одбрани.

Технички збор ће се одржати 19. 20. и 21. октобра 1973. године у реону IV километра.

Један број резервних старешина биће позван личним позивом, док све остале резервне старешине и грађани могу да присуствују техничком збору 19. и 20. октобра од 14—17 часова и 21. октобра од 7—14 часова.

Почела регрутација

Према плану Команде Војног округа у Зајечару, у нашој Општини почела је са радом Војно-регрутна комисија која ће у току четири дана вршити регрутацију омладине рођених 1955. године и ранијих годинашта. Комисија ће радити 15, 16, 17. и 18. октобра 1973. године.

БОР — ОТВОРЕНИ ГРАД

Недавно започети радови на изградњи „Борчанке“ су у току. Прва фаза градње овог објекта, заправо изградња хада у којој ће бити смештена конфекција заузима површину од 2.150 квадратних метара. Цена грађевинских радова и материјала за прву фазу креће се око пет милиона динара. Од тога 2 милиона су обезбедена из сопствених извора, а остатак путем кредита. Радове изводи Грађевинско производно предузеће „Бор“.

По завршетку прве фазе опрема за хаду која је чворовно обезбедена биће уграђена и „Борчанка“ ће бити у стању да запосли РТР имамаи првенство при запошљавању.

Почетком 1974. године износиће преко 90 милиона динара. Изградњом нове фабрике и отварањем нових радних места бурска конфекција ће далеко повећати своју производњу, а самим тим и приходи од ње ће бити далеко већи. Само чиништина да ће фабрика, која сада има 280 радника, по завршетку радова запослити око 600 радника, говори за себе. Опрема која ће се набавити из Италије и Немачке је далеко продуктивнија од садашње, па ће и она омогућити већу производњу.

Почетком 1974. Бор ће добити нову фабрику од које се много очекује.

Знатно бољи услови рада, продуктивност и квалитет оствариће се набавком десет нових грађевинских машина, чије се приспеће ускоро очекује у Штампарско-издавачком предузећу Бор. Средства за набавку оних машина из извоза, а која износе око 800.000 динара, обезбедена су из сопствених фондова. Овај податак ни у ком погледу не може се занемарити, ако се има у виду да је овај радни колектив до пре петину годину дана било суочен са бројним проблемима ликвидности. Ако овоме додато су новим Правилником о личним доходима старте основне свих запослених радника повећане за око 25 одсто и да се знатна новчана средства издвајају у фондове, што чини радни колектив да добијају на значају. Програмом је предвиђено знатно веће издвајање у овој години, али због присутности неликвидности и проблема наслеђених из прошлости његова реализација је још увек отежана.

И поред тога интензивно се ради на реконструкцији погона и уређењу дворшта. Пореа настојања радника Штампарско-издавачког предузећа у превазилажењу одређених проблема, још увек је присутан проблем недостатка квалификованих радника-графичара, а нарочито машинских и ручних словослагача. Овај проблем знатно је потениран претласком „Борских новости“ на недељно издање. У том циљу органи управљања радника су покушали да два радника и два ручна слагача, па је из својих скромних средстава обезбеден стан за једног машинског слагача. Седанаест квалификованих радника је упућено на школовање, а испите ће полагати преа комисијом коју сачињавају графички стручњаци из Београда. Пореа тога 40 радника је интерно доквалификовано и добило звање доквалификованих радника. То су они радници који су провели де-

сетак и више година у овом радном колективу.

Сви ови напори у Грађевинско-издавачком предузећу чине се, јер је сваки даном послова више. Чак се поједини послови и не могу приватити због недостатке појединих репроматеријала. Повремена нестапнина и отежана изабика репроматеријала ствара одређене тешкоће у пословању радног колектива.

И мада су суочени са многим проблемима који инстичу из новог аманданског принципa пословања, радни ладници да ће на ову годину завршити, ако не са већим резултатима, а оно бар на нивоу прошлогодишњих, који у сваком случају задовољавају.

А. И.

ПРОСВЕТА И ОБРАЗОВАЊЕ ПРЕД БИРАЧИМА

ПРОШЛОГОДИШЊИ УСПЕХ ШКОЛА ЗАДОВОЉАВАЈУЋИ

У основним школама приближаваће максималном проценту позитивних ученика ● У средњим, проценат поновца од 12,8 одсто изнад републичког просека ● Први пут овога лета организовано припремање ученика за поправне испите ● Организовано марксистичко-идејно васпитање ● Петодневна радна недеља добила визу ● Проблеми простора, опреме и наставних средстава и даље отворени

У основним школама приближавамо се идеалном проценту позитивних ученика. Протекућу школску годину са успехом је завршило 96 одсто основца. Континуирано повећање процента предажења у старији разред показују градске школе. Основна школа „Станоје Миљковић“ у Брестовићу и у израженим виду школа у Кривељу.

Питање је колико је стварно знање ученика адекватно показатељима. Вредновање рада школа зато постаје нужно. Јер резултати у средњим школама показују нешто другачије стање. Понављало је 12,8 одсто ученика, што је изнад републичког просека. Најбољи успех показала је Гимназија са 91,3 одсто позитивних, затим Панчићки школски центар (89,5 одсто).

Школа за територијалне делатности (86,6 одсто). Повећање броја поновца за један проценат констатује се само у Техничком школском центру.

Проблем школског простора је сигурно један од фактора који у школама бурске општине утиче на успех, мада су решења много боља у односу на неке друге средње школе. Недостају физкультурне саде у Кривељу и Брестовићу, а ни питање школских радности у овим местима није решено. Проблем простора за Специјалну основну школу решава се адаптацијом. Бачке кућнице треба изградити у градским школама, Кривељу и Брестовићу. У Четвртој основној школи и „Бранку Радичевићу“ ради се на проширењу простора за продајних боравак.

Две трећине предмета описано је наставним средствима испод просечну, адовољеног законским нормативима.

Субјективни фактори су, такође, присутни кад је у

питању успех школа. Стиче се утисак да наставни процес треба рационализовати. Наставник треба да научи ученика, а не само да контролише шта је ученик научио.

Допунска настава као облик помоћи ученицима који заостају не реализује се увек систематски и у довољној мери. Истина, ове године је први пут организовано припремање ученика за поправне испите.

Осећа се ту и тамо запостављање ученика који могу брже да напредују, затим недовољан контакт са родитељима, слабости у одељењању, нередовно и непотпуно коришћење постојећих наставних средстава и неадекватност у увећењу савремених облика рада.

Програми марксистичког образовања у основним школама нису у протеклој години били свеобухватни, што се не би могло прихватити као констатација за средње

школе. Идејно усмеравање млађих мора постати саставни део васпитно-образовног процеса, при чему значајну активност треба да испоље бачки универзитети, омладинске трибине, марксистички кружоци, пионирска и омладинска организација...

Двогодишње искуство са петодневном радном недељом, показује да је поухват педагошки оправдан. Облике таквог рада треба и даље развијати, а претпоставља се да ће Закон о основном и средњем образовању, пред чијим смо усвајањем, презентирају такву праксу.

Успех васпитно-образовних установа је задовољавајући. Као таквог прихватили су га и зборови бирача, одржани протекле седмице, с обавезом просветно-образовних установа на увећењу нових облика рада, активизацију ученика, нарочито у области идејног васпитања.

М. БУРВЕВИЋ

Забележено у АТП

„Бор“

РАЗЛОЗИ

После једне дуге, исприне и испрључује дискусије око аманманских аката у АТП „Бор“, замало да у својој намери буде спречен због ограничености времена, за реч се јави возач Милан Багајевић:

— Окретане прошлости је промашај. Купили смо „Дубраве“ и то је грешка. Огромна. И шта сад? Ко ће да носи мој капут? Наравно, ја. Ко ће окајавати грехове прошлости? Ми. Јер, то су наши грехови. И то је готова ствар!

Него ја бих нешто да предложим. Ми познато путника за наше. Нисам економиста, а није ни потребно да будем да бих, а и сви ми, видео да имамо доста нееконских полазака. Такозване „оаборничке линије“ понаде појему оно што сам пре подне зарадио. Тако не радим у својој кући. Није домаћински. Зашто бисмо тако радни у предузећу?

Предлажем, дакле, поновно снимање линија. Али не из аутомобила, него из аутобуса. Перентабилне линије укључују. Јер на неким постојећим имамо више рачуна да ангажујемо такси.

А још једном, понављам, ми возимо за наше. Није добро ако подне поједмо оно што смо зарадили до подне. Ако је некоме потребна аутобуска линија по сваку цену, нека то и плати. . . .

Тако рече возач Милан Багајевић.

На крају туристичке сезоне

Смањило се број корисника

Борско Језеро све привлачије за туристе

И поред тога што је око 4.000 грађана Бора користило своје годишње омаоре преко Инекс-туриста и што се до краја године планира да услуге за коришћење годишњег омаора ове туристичке организације искористи још пет стотина до хиљада грађана, ипак је број корисника, већ сада се може рећи, знатно опао у односу на прошлу годину. Додајући овоме да је 75 осто корисника годишњих омаора боравило у бањским омааранштима, морамо се заштити зашто се наш радни човек све ређе одлучује да свој годишњи омаор проведе ван Бора, иаи на мору.

Према речима директора Инекс-туриста у Бору, Велимира Рашића, овоме су допринеле високе цене пансиона и у свим омааранштима, нарочито на мору, и превозних трошкова. Насупрот овоме, висина регреса који користе наши радници остала је непроменљива.

По томе да су бањска омаараншта највише привла-

чила наше људе, може се закључити да се омаори не користе за стварни омаор, већ за лечење на које ни висока цена пансиона не може утицати.

Највише је наших радника преко ове туристичке агенције користио своје омаоре у Врњачкој, Тамизградској, Брестовачкој и Соко Бањи. И даље су бањска лечишта најинтересантнија, за која се наши људи углавном пријављују. Већи број радника до краја године боравио у Врњачкој Бањи. На то да се грађани одлучују да користе омаоре ван сезоне утиче и мања цена пансиона.

Све у свему високе цене пансиона све више оптерећују кућне буџете, па се може рећи да се омаори не користе стварно потребан и задовољава тиме да омаор проведе на селу или у родном месту. А такав омаор не користи ни њему ни радној организацији.

А. ИЛИЋ

Повод

Закон о противградној заштити

Према Закону о противградној заштити (донет је врст јавне дискусије) оснивају се две врсте противградних интересних заједница: регионалне и општа заједница. Регионалне заједнице се формирају по регионима који су одређени биршењем о утврђивању региона противградне заштите на територији СР Србије, ван САН Војводине. Чланови регионалне заједнице јесу организације удруженог рада у пољопривреди, друге организације заинтересоване за заштиту и издвајајући пољопривредни производни активност издвајају пред зборници бирача, зборовне радних људи у заинтересованим ООУР-а с предлогом о оснивању Скупштине регионалне противградне заједнице.

Иницијативни одбор именован од стране општинских скупштина Тимочког региона, после две одржане седнице у Зајечару, преко општинских стручно-пољопривредних извајају пред зборници бирача, зборовне радних људи у заинтересованим ООУР-а с предлогом о оснивању Скупштине регионалне противградне заједнице.

Тај иницијативни одбор презентира калкулацију Хидрометеоролошког завода из Београда, који ће реализовати програм противградне одбране, о трошкови у време изградње противградног система и у време његовог дејства. Према таквим прорачунима трошкови

заштите би износили 2440 динара ПО ХЕКТАРУ ОБРАДНЕ ПОВРШИНЕ.

Под обрадном површином подразумева се ораница, земљиште под виноградом, воћњак, башта, ливада: природна и вештака.

По предлогу Хидрометеоролошког завода Београд пену од 2440 динара по обрадном хектару (ова не је најбитнији тај износ) треба подједнако да носе: власник винограда у Рајцу (код Неготина), власник бостаништа из Кобишине (ошет код Неготина), власник плањског воћњака из Грњана (код Зајчара) и сопственик природне ливаде на ораницама Деди Јована, Стола или Мироча.

Очигледно, с предлогом Хидрометеоролошког завода нешто није у реду. Тај предлог је, у ствари, супротности са Законом о противградној заштити. Јер по Закону стопанство доприноси се примењују на ОСТВАРЕНИ ДОХОДАК по обрадном хектару.

У том случају за исту површину ливаде у Тади или Цријаи и башту крај Тимока не би био исти допринос заједници за противградну заштиту.

Друга је, пак, стар што Закон обавезује на заштиту од града, а Хидрометеоролошки завод као реализатор пројекта не гарантује накнаду штете у случају неефикасног дејства система.

У Бору одржано саветовање о пројекту и плана програма ТВ Београд

РЕЧЈУ И КАМЕРОМ ВИШЕ О ПРОИЗВОДЊИ

ИНФОРМАТИВНЕ ЕМИСИЈЕ ТЕЛЕВИЗИЈЕ БЕОГРАД ТРЕБА ДА СДРЖЕ МАЊЕ ФОРУМСКОГ ИЗВЕШТАВАЊА ● ЈЕЗИК САОПШТАВАЊА ВЕСТИ, ИЗВЕШТАЈА, КОМЕНТАРА... УЧИНИТИ ПРИСТУПАЧИМ, ЈАСНИЈИМ РАДНОМ ЧОВЕКУ — САМО СУ НЕКА ОД ЗАПАЖАЊА ИЗРЕЧЕНИХ НА СКУПЉУ У БОРУ

Пројект плана програма Телевизије Београд за 1974. и 1975. годину био је предмет јавне дискусије, односно саветовања које је одржано почетком прошле недеље у Бору. Овом регионалном скупу које је организовао ОК ССРН поред главна ТВ Београд Милан

на Ковачевића, Миодара Маринковића и Александра Виторовића присуствовали су представници општина са подручја Међуопштинске заједнице.

Идеја о одржавању оваквог скупа настала је из потребе и значаја који телевизијски програм има за многе компоненте пољопривредног друштва и привредног живота. Па отуда присуство другова из ССРН, Синдиката, скупштине општина, културно - просветних заједница као и других заинтересованих могу својим сугестијама и предлозима да допринесу бољој програмској оријентацији Телевизије Београд. Учесници у дискусији били су једнодушни у схватању да телевизија, уобичајно мора да садржи интересима самоуправног друштва и радног човека као субјекта више него што је то био случај до сада. Она, како је речено не сме постати монопол појединца и групе, нити, пак, извор шунда, којикакве пропаганде и страних схватањима. Све што се емитује, као и цео програм мора бити прожет научним погледом на свет, а приказивати само она драмска и филмска остварења која имају јасну идејну поруку и целу. Говорећи о информативним емисијама неки учесници у дискусији су истакли да има превисше форумског извештавања. А зачување је појава да је често језик текстова телевизијских репортажа и коментатора нејасан, обичном човеку неразуман, а тиме и даљак.

Као једна од основних оријентација Телевизије Београд у изградњи периода, како је овом приликом речено, треба да буде радни човек и организације удруженог рада. Не би требало дозволити као до сада да монопол на крају има Београд и места која му гравитирају. Том приликом заповедана је унутрашност па ма какви се догађаји и резултати тамо бележили. Нису ретки ни случајеви да се поједина места из Републике у јавности помињу

само у приликама ако их је посетио неко од републичких функционера које је телевизијска камера пратила по терену. Но наводи на заклјучак да су се, приликом таквих посета, више пратили руководиоци, личности наших проблеми. Можда не присуство унутрашности у програмима телевизије треба тражити и у неразрађаној мрежи дописника. У том циљу предложено је формирање мањих центара на одређеним регионима и ангажовањем дописника, професионалних новинара.

Примедбе су потекле овога пута, и на чињеницу да има савим мало забавноху-мористичких програма, а и постојећи нису најбоље квалитетне. То је навео неке учеснике у дискусији да се сагледају да ли је ТВ у кризи с текстовима или се одабирају најбоље текстови. Такође, врло мало је телевизијских емисија за омадину и спортских преноса. То хоће радни човек. На крају, тежиња мора да садржи његовим интересима.

Присутни су се залажали да не долази до померања информативне емисије дневник за пола часа унапред, јер би то реметило човекове навике, а не виде се оправдани разлози померања. М. П.

Заштита човекове средине

Улога зеленила у заштити ваздуха од загађивања

Познато је да зеленило знатно утиче на ублажавање климатских екстрема, а тиме се смањују у здравственом погледу, штетна колебања метеоролошких фактора. Помоћу лишћа, као свог транспирационог апарата, зеленило испарава знатне количине воде. На тај начин оно освежава околину, јер оаузима топлоту ваздуху који га окружује. Зависно од врсте биљке, количине зеленила, његове транспирационе моћи и интензитета испаравања, утрощак топлоте варира. У време спарних

Зеленило може да измени изглед града, али на радном месту — потребна је интензивнија заштита човека

дана температура под крунама дрвећа је 2-3 степена целзијусових нижа од околине температуре. Топли ваздух као лакши пење се, а хладнији као тежи пада изнад површине земље. Тако настаје вертикална циркулација ваздуха, тј. врше се проветравања простора испод дрвећа, а самим тим и процишћавање ваздуха од загађујућих честица и гасова.

Повезаност градских зелених маса са зеленим масама на периферији града, где су стационарни већи шумски комплекси, доприноси сталној циркулацији свежих ваздушних струја чиме се остварује феномен природне вентилације насеља. И релативну влажност ваздуха регулише зеленило што у неким случајевима кроз физико-хемијске реакције утиче на агресивност загађујућих материја правени од њих безосасније хемијске сполује. Неки елементи, у случајевима маге, могу да се трансформишу у још опасније сполује. Тако, на пример, сумпордиоксида се у присуству ваге претвара у агресивну сумпорасту киселину.

Ветрозащитнија улога зеленила је позната истовремено и као заштита од загађивача ваздуха, нарочито оних који се налазе на главним правцима струјања ваздушних маса. Врло ефикасна заштита насеља од пролаза аерозагађивача су најчешће појасеве шума од око 150 метара ширине.

Поред хемијског пречишћавања ваздуха, биљке врше пречишћавање и механичким путем, скупљајући ситне честице и материје приликом разних процеса сагоревања. Материје наталожене на лишћу зеленила се путем кише испирају, те тако освежено лишће може да прими нове елементе загађења.

Од особите важности је да се у сврхе заштите од загађења одабирају врсте зеленог растена, које су најмање осетљиве на агресивност загађујућих материја.

С обзиром на та да су биљке осетљивије него човек на аерозагађиваче, то се на њима запажа тренутно дејство.

Испитивањима је утврђено да су на гасове сумпордиоксида и сумпортриоксида, најосетљивије ашцрка, бела детељина, орах, пштом кестен и ариш.

Поред већ набројаних улога зеленила у борби против аерозагађивача ево још једних: заштита од ветра и градске буке, заштита од ерозије, заштита од јунујућих зрачења, маскирање и одбрана, естетско обликовање предела насеља рекреативних подручја, стварање пријатних ароматичних средина итд.

Вишегодишње дејство аерозагађивача на земљиште, где зеленило није стручно одабрано и узгајано, видно је у блиској околини Бора. Биљке су страдале и изумрле и тако су створени деградирани комплекси земљишта, који су постали неупотребљиви.

А. ЈОЧИЋ

БИШЕ ТЕ САМО ОНО
ВАШЕ ТЕ ОСИГУРАНО
Општина Зајчар — Вестница 89

Политички живот „Стандарда“

ВРЕМЕ ПРЕИСПИТИВАЊА И АКЦИЈЕ

ДАЉУ АКТИВНОСТ ОРГАНИЗАЦИЈЕ СК ТРЕБА УСМЕРИТИ НА ОЦЕЊИВАЊУ ИЗВРШЕНИХ ЗАДАТАКА И ДОКЛЕ СЕ СТИГЛО СА ОСТВАРИВАЊЕМ ПРОГРАМА СТАБИЛИЗАЦИЈЕ

На последњем састанку Основне организације Савеза комуниста „Стандарда“ разматрана је Платформа за припрему ставова и одлука Десетог конгреса СКЈ и Семог конгреса СКС. Разматрани су, такође, и предлози за секретара и заменика секретара Општинског комитета Савеза комуниста.

Предложено је да се Платформе посвети још један састанак и да се она обради по поглављима. Истакнуто је и потреба пружања подршке Политичкој школи, као и савне чланова колектива у њу.

На састанку је прочитана информација о спровођењу закључака и одлука са претходног састанка којом приликом су утврђени и задаци комуниста. Истакнуто је да су комунисти одговорни за примену потписаног граничног самоуправног споразума о расподела дохотка и личних доходака у предузећу. Организовање радничке контроле је сваког задатка који је требало бити извршен и који треба најхитније решити.

На крају је затражена активност и пуна одговорност сваког члана као

У „Стандарду“

РАДНИЦИ ДОБИЛИ ВЕЋИНУ

НА ЛИСТАМА ЧЛАНОВА НОВИХ ОРГАНА САМОУПРАВЉАЊА НАЈВИШЕ КВАЛИФИКОВАНИХ РАДНИКА И ОНИХ СА СРЕДЊОМ СТРУЧНОМ СПРЕМОМ ● УСКОРО КОНСТИТУИСАЊЕ

Коначна листа чланова нових органа самоуправљања је дата. Ако се анализира квалификациона структура чланова долази се до закључка да је примарни циљ, остваривање радничке већине, постигнут. Радници су заступљени у већини како у радничким саветима и радничкој скупштини, тако и у извршном одбору.

У шест радничких савета ООУР-а изабрано је 62 члана. Већина су квалификовани радници, радници са средњом стручном спремом и неквалификовани радници.

Раднички скупштина чiji су чланови изабрани на паритетној основи — из сваке ООУР по пет делегата има тридесет чланова. Највише има квалификованих радника и ирадника са средњом стручном спремом. Заступ-

љеност жена је минимална — само три. Из редова чланова Савеза комуниста је једна трећина радничке скупштине.

Извршни одбор има 12 чланова такође изабраних на паритетној основи — по два из сваке ООУР-а.

Посматрајући листу чланова извршног одбора долази се до закључка да су у равнотежно заступљени сви профили радника.

Новоизабрани органи самоуправљања без сумње имају ону структуру која се тражила и за коју су се, како чланови Савеза комуниста тако и Синдиката изборили на предизборним зборницима по основним организацијама. Избор су били испит за све раднике „Стандарда“ и то испит који је положен. Преостале још са-

И Борска Општина, устало, као што је то случај скоро са свим нашим општинама, већ дуже се време сучава са проблемом незапослености. Сама членица да је последњих година та појава, уз извесне осцилације у нас била стаано присутна у указује, свакако, на сложеност и потешкоће у изналажењу решења за њено отклањање или свођење у мање забрињавајуће оквире. Нема сумње да је Завод за запошљавање радника таква институција у нашем систему која се, на основу карактера своје друштвене функције, најнепосредније сучава са проблемом незапослености и ангажује у његовом разрешавању.

Желани смо да у овом контексту сјемо шта Завод за запошљавање радника у Бору у садашњим тренуцима конкретно предузима на плану ублажавања и елиминасања тог проблема.

У свом одговору на овако постављено му питање друг Миодраг Симић, заменик директора Завода за запошљавање радника изнео је податак да је на крају другог квартала ове године у Заводу регистровано 1572 лица која траже запослења. Да би проблем био што већи, нагласио је Симић, две трећине тога броја чини женска радна снага и то добрим делом неквалификована. У колико имамо у виду да је број незапослених у нашој Општини прилично велики а који изражен у проценту из-

носи 2,2 одсто, она се морамо забринути због његовог релативно високог нивоа. С обзиром да је сезона неких радова већ на измаку редовна су очекивања да ће сезонска радна снага убрзо још више повећати број оних лица која траже посао преко Завода за запошљавање радника.

У циљу што ефикаснијег решавања овог проблема Задница за послове запошљавања Бор (покрива подручја следећих пет општина: Бора, Бољева, Мајданска, Калдова и Неготина), како је задржано у Друштвеном договору, ангажоваће се преко Завода за запошљавање на праћењу и проучавању садашњих и дугорочних кадарских потреба. Вредна је посебне пажње членица да

садашња активност Завода већ одвија на принципима који су садржани у Друштвеном договору, што уствари представља његово оживљавање у практичном, радном процесу. У складу са тим поменутих самоуправним споразумом нискоаккумулативне радне организације али не и буџетске установе, могу се обратити Заводу за партиципацију приправничких радних места, која може износити и до 75 одсто, под условом да се примају преко броја утврђеног законом и да су у питању лица са средњом стручном спремом или њој равној која због своје сифичитарности врше маховини притисак ради запошљавања. У наредној активности Завода треба да дође до изражаја пружање веће помоћи радним организацијама на оспособљавању, пре-квалификацији и запошљавању вишкова радне снаге у границама расположивих средстава. Исто тако, Завод ће из својих слободних средстава давати кредите нискоаккумулативним радним организацијама са, такорећи, симболичном каматном стопом, за отварање нових радних места ради запошљавања стручних кадрова посебно, женске радне снаге. Управо, захваљујући оваквој оријентацији Завода, ускоро ће почети са радом нови курс, кога ће похаћати око педесет жена, да се оспособе за стручан и квалификовани рад за новим машинама „Борчанке“.

Д. СПАЛЕВИЋ

НОВОСТИ ИЗ ООУР „ЧИСТОЋА“

Чишћење подрума

Акција прикупљања и набавке зимице преко синдикалних организација је свакако, због повољних услова, које се пружају грађанима, условити спремане већих количина зимице. А ради

25. октобра акцију чишћења подрумских просторија.

Познато је да су подрумске просторије у већини зграда у веома лошем стању, неке су и поплаване,

ку наредних петнаест дана на сваки позив кућних савета предузети мере и извршити смеће избачено из подрумских просторија, а затим извршити дератизацију и дезинфекцију подрума.

ВЕЋА ЧИСТОБА ГРАДА: то

треба да буде брига свакограђанина јер је то наше даље нашег понашања

што успешнији је и боље ефекта ове акције ООУР „Чистоћа“ и ООУР „Одржавање спроводиће у току овог месеца почев од 10. до

пуне смећа и отворене безбрана и осветљења. Због тога ће чистачи и раднице које раде на одржавању за јединичних просторија у то-

Радници који раде на одржавању инвентара подрумских просторија поправити све кварове, тако да ће се омогућити несметано коришћење. Ова акција ће несумњиво успети само уколико сваки грађанин предузму и сами благовремено предузму мере и очисте подрумске просторије. Свакако да значи много и набавка специјалног возила за изношење смећа као и сандака „контејнера“.

Из Горњана

Удруженим снагама струја и путеви

Добром организацијом и радом Савета Месне заједнице села Горњана, ових дана су завршени или се завршавају важни комунални објекти у рејонима (засеоцима) села.

Ово село је до сада имало 5 мањих трафостаница распоређених по засеоцима села, које су биле мање живине и незадовољне из елементарних непогода. Ради тога, дејство елементарних непогода у овом планинском селу је било често, па је и много дана становништво било без струје, а причинала је изостанак и „електротримок“ око отклањања кварова на терену.

Заједничком учешћем заједничких страна овај проблем је решен.

Савет месне заједнице је организовао акцију тако, што је сваком засеку који су углавном појтарског типа извојено средства за набавку материјала за изград-

њу зиданих трафо-станција под условом да сви учествују у самоодриноску углавном у радној снази и делом новцу. Када је ово постигнуто, „Електротримок“ је одобрно уграђивање нових, јачег капацитета, трансформатора, тако, да ће село имати и боље снабдевање струјом.

Тakoђе, је у завршној фази електрификација последњег рејона „Гарван“, која се изводи из новчану помоћ Општине Бор.

Уређење електричне мреже у рејону „Мааа кудма“ изводи се солидарно са мештанима села Рудна Глава, дакле, у изградњи учествују грађани и месне заједнице два села из две општине такође уз стручну помоћ „Електротримок“.

Припадни путеви, већине захваћени према шентру села или главном путу Горњане — Бор су прокрчени буџетом. Предстоји заврше-

так послова на овим путевима копањем јаркова и „финим“ дотеривањем простом радном снагом. Месна заједница је учествовала у пањању услуга за механизовани рад тамо где су мештани солидарно учествовали не само у радној снази, него и новцем. Такође је и Пољопривредна задруга „Јединство“ Бор — Економија у Горњану учествовала у оном солидарном подухвату, а било је механизованих услуга на економији и код појединих домаћинстава који су завршили земљане радове помоћу механизације у својој режији.

Овакви солидарни подухвати говоре, да се само удруженим снагама може много постићи уз релативно мале трошкове.

А. Радновић

Новости из ООУР „Водовод“

Дошколовавање пумпара

Већ дуго времена се на саставима радничког савета ООУР „Водовод“ потезало да питање дошколовавања радника на пумпним станицама. Посао пумпара је врло одговоран и обилан те је због тога потребна одређена стручна квалификација чланова. Предвиђено је да за његово обављање, боље рећи одређено знање за руковања моторима, машинама и хемикалијама које се употребљавају при хаорисања и флуорисања вода. До сада, а и сада овај посао обављају углавном причини и једно и друго.

А. И.

ШТА СЕ СМАТРА ПОВРЕДОМ НА РАДУ

Под појмом повреда на раду сматра се само она повреда која је узрочно везана за вршењем рада на одређеном радном месту или послу а која је проузрокована непосредним и краткотрајним механичким, физичким или хемијским дејством, као и повреда која је проузрокована наглим променама положаја тела, изненадним оптерећењем тела или другим изненадним променама физиолошког стања организма. Ту спадају и обољена радника која наступе као искључива последица неког несрећног случаја или више сила за време рада.

Појам повреда на раду обухвата и повреде проузроковане на редовном путу од стана до места рада и обратно, на путу који је преузет ради ступања на посао који је раднику обезбеден, као и повреда која наступи у току путовања које је наређена ради извршења задатка радника. Са радницима су изједначени и ученици у привреди и ученици стручних школа на практичном обуку, затим сту-

денти и ученици за време вршења феријалне праксе, као и лица на добровољној пракси која не примају лични доходак (волонтери).

Организације удруженог рада су дужне да предузимају одговарајуће мере заштите на раду како би се отклониле или смањиле повреде на раду. Ако дође до повреде на раду и услед тога наступиле инвалидност, радник стиче права из инваидског осигурања без обзира на дужину радног стажа. Иста права имају и лица у радном односу код којих наступиле инвалидност због повреда проузрокованих на организованим јавним радовима и акцијама спасавања, или одбране од елементарних непогода и несрећа, при вршењу јавних функција и грађанских дужности, као и на војној вежби и за време одслужења радног војног рока ако се на одслужењу ступи у току од месец дана од дана престанка радног односа.

Накнада због неоправданог распореда

Због незаконитог отказа суд је обавезао организацију удруженог рада да радника врати на радно место на којем је радио до престанка рада. Међутим, организација га не врати на раније радно место, већ на ново, која одговара стручној спреми радника, али на коме је нижа стартијска основа личног дохотка. Радник је извесно време радно на новом радном месту, па је затим престао да ради. Сматрао је да је неоправдано распоређен на друго радно место, па је тужбом тражио да му организација накнади разлику личног дохотка ранијег и новог радног места, како за време док је радио на новом радном месту, тако и по престанку рада.

Суд је утврдио да ницу постојао оправдани разлози за распоређивање радника на друго радно место, па је обавезао организацију да раднику плати одређени новчани износ као разлику у личног

дохотку између ранијег и новог радног места, и то само за време од ступања на рад на новом радном месту, па до напуштања. Одбио је његово тражење накнаде разлике за време после напуштања посла.

Ово из разлога што је организација удруженог рада била обавезана одлуком суда да радника врати на његово радно место, па када из неоправданих разлога тако не поступи, дужна је да раднику накнади разлику између личног дохотка ранијег и новог радног места. С друге стране, радник је према чл. 32 тада важећег Основног закона о радним односима био дужан да поступи по одлуци о распоређивању са једног на друго радно место и да ради на новом радном месту до коначног исхода радног спора у погледу одлуке о распоређивању. Због тога он нема право на накнаду разлике личног дохотка и за време после напуштања посла.

ЗА УДОБНОСТ САМАЦА

НОВ НАМЕШТАЈ ЗА САМАЧКИ ХОТЕЛ У УЛИЦИ БУРЕ БАКОВИЋА • ХОТЕЛ ЋЕ БИТИ ОДВОЈЕН ОД СТУДЕНТСКОГ МЕНЗЕ

Да је становање у Самачком хотелу у Улици Буре Баковића јединије него у било ком другом километру је тачно, и то је све што се углавном зна о овом хотелу. Мало је оних који знају у каквом је стању овај хотел од недавно био. Неокренен, са инвентаром који није дозвољавао у појединим случајевима ни минималну промену. Полако сада већ пролази се од кречања. Поправљена је електрична инсталација, замењене внас плочнице и окренене све просторије. За фарбање столарије није било средстава. Део који припада Угоститељском предузећу биће одвојен преградним зидом од самачког хотела. То ће свакако регансати питање уласка страних лица у хотел. За то је предвиђено и радно место портира. Ових дана очекује се и нови инвентар, ормани, кревети са још дуплетима, столови, столице и остало. Размишља се и о замени постољине. Хотел ће у потпуности изменити свој лик, боље рећи добиће свој прави лик.

За станаре Самачког хотела у Улици Б. Баковића надаммо се да неће бити проблема са грејањем и поред тога што ФОНД још није завршио радове на котларници. Међутим за станаре из Улице 7. јула питање грејања још увек није решено. Средства потребна за решавање свих проблема самачког смештаја далеко прелазе цифру од 250.000 динара колико износи све поправке, и набавка новог инвентара за ова два хотела.

Хотел на Другом километру, такође, треба да се реформише. Намена пројекта је сигурно довести до кашњења са почетком грејања, а то ће штетити и на рад перioniце.

Напоменимо и то да су неки радови на перioniци завршени, а да су остали у току. Стигао су и прве партије за извођење радова на систему парног грејања. Јарно грејање постаје проблематично јер је до сада грејање радило на пари док сада постоје интенције да се преуреди на воду са обзиром да је мрежа везана за мрежу РГВ-а. Намена пројекта је сигурно довести до кашњења са почетком грејања, а то ће штетити и на рад перioniце.

Свакако треба истаћи и речи управника Самачког смештаја Милана Вучковића: „Тражимо начина да

А. Хебан

За јесењу сетву у Злоту

СВЕ ЈЕ СПРЕМНО

ЗЕМЉОРАДНИЧКА ЗАДРУГА ИМА ЈАКУ КОНКУРЕНЦИЈУ У ИНДИВИДУАЛНОМ СЕКТОРУ И БРОЈНОЈ МЕХАНИЗАЦИЈИ

У Злоту и његовом атару све је спремно за јесењу сетву. Не само да је спремно, него је сетва почела на многим парцелама, како друштвеног тако и индивидуалног сектора. Благовермено се о свему побринула Земљорадничка задруга. Обезбеден је потребан репродуктивни материјал (семе, ђубриво...), тако да се у свако доба оно може добити, а задруга ставити своје услуге на располагање.

Ни механизација не пред-

ставља никакав проблем Петнаест задужних и око савим су доволно да покрију доволство што се задруге, како то у Задрузи кажу, велики су конкуренти друштвеним снагама иако фронтално и јединствено.

Кооперација у сточарству

Је други вид активности у којој се улажу напори и очекује будућност. Тренутно стање сточног фонда, где Задруга твои 70 а приват-

последње принаке на нашем тржишту довеле су Земљорадничку задругу у Злоту у прилично неадекватну ситуацију. Честе осимнације у пеналима не стварају једну стабилност и не гарантују ауторитетну оријентацију. Али, сви тржишн вишкови, мада су сиромашни, Задруга прихвата и то у 80 одсто случајева. То значи да је разграната тржишна служба.

Село у јесењим сликама

ЧИКА ЈОВАНОВА РАЧУНИЦА

На имању смо ЈОВАНА Ј. МАРИЋА, земљорадника. Можда и не на имању, боље је рећи богатству. До њега се стиче кривудама, лошим сеоским путем, који се својим краком одваја од главног друма Злот—Брестовачка Бања. Од Јованове куће до „златског пута“ има двадесет минута хода, а одатле до Злота још седам километара.

У Кобили, како се овај засеок зове, међу неколико домова живи животисточлана породица. И то онај тихи, идилични-сеоски. А можда и није тако, но се то само човеку чини када се за тренутак отрене из градске вреве и буке. При приласку кући прво се огласио велики заров и својим промуклим гласом оглашава нечији долазак. Појавом газде његов „посао“ је био завршен, па подвиши речину поново се врати у своје боравиште.

— Ево, овде, у подножју ове литице, живи живот моја фамилија од палтивека—прича домаћин Јован Ј. Марић. Желео је да се забележи ово „Ј“ у средњи имена, јер има још један сусед који се зове кај и он. Жеља је морала бити испуњена. Две лепе куће, једна наспрам друге, као да су међусобно прокисле у томе које ће литице изгледати. Мало подале, мада у истом кружу указивали су се амбари. Два већ напунена овогодњишњом пшеницом, а два бочна, сребрена и ошчињена, чекају да њихова утроба буде испуњена кукурузом.

— Живим, богу фала, боље него икада. Ето, јучер сам прод'о два бика. На ваџу потегли по преко песто кила. А нису били ни дошњицаи. Ја некако осетим да је дош'о прави час за продају. Јавим овим из Задруге у Злоту да су јунци украњени и стасали. Они, знали су, није вајде крити, те: трап! колима пред моју кућу. Одма измери и свако кило живе ваге по њ'аду и девесто дикара. Ја паре у џеп — па опет са њима у Задругу. Ово те чуди, а?! Нема ту никаквог чуда. Шта ће ми паре кући да пропалају, губе вреднос'. Нека их,

брате, онемо ко ће да их користи, ко ће са њима да врши обрт. Тако се, ем чувају, ем на њи' добијам камату, а могу их подићи када зажелим. А и треба тако да поступам јер сам ја њ'ов кооперант. Подићи ћу их када се „набере“ доста, колико треба за један „фереусон“.

За тренутак је застао. Можда и због тога што је желео да опомене своју унучку Мирославу, петнаестогодишњу девојку дубех плавих платеница и преплачулог лица од летњег сунца, да утиша музику која се олашавала са грамофона.

— А, имам нешто интересантно да вам причам кад смо већ код ове пробаје и кооперације — шетретики се насмејао чика Јован. Није најважније човек да има, много је важно да уме да води своје домаћинство. Не тако давно, пре неку недељу, зову ме сељани да терално стоку на вашир. Кажу ми: иде к'о авла. А ја њима: зна Јован кад ће и коме да продаје његово. И тако ти они; од вашира до вашира, мучи себе и своје телце. На крају — продају по њ'аду и шесто сваку килу. А, ја без мукке, код куће по њ'аду и девесто. Сада ти је лако закључити јели боље кооперирати са нашом Земљорадничком задругом или „дивље“ држати и продавати.

— Још само док почне овај откуп млека. Онда је Јован и његова породица на коњу — више је као за себе говорио наш домаћин. И додао: Не рачунам се жив док не купим „фереусон“. Нећу с њим да зарабујем, њ'у да га користим за своје потребе.

Мирослава, девица мезимича, својом појавом подсећајући на неки од Толстојевих женских ликова завршила је с одличним успехом основну школу. Остала је на селу. Принела је исечак из неког дневног листа са својом фотографском снимљеном приликом неке свечаности. Жео јој је што је остала на селу. Није јој се испунила жеља да изучи за продаваичку. А толико је волела. Но, теши је глава породице речима: важно је да она научи сеоске послове, да брде добра домаћица, а њу ће деда

добро да опреми богатим мизаром при удаји. Колико у овим децидним речима утеше има реалности осетиће нејужна Мирослава?! Можда и деда, јер и њаредна школска година долази.

Причајући даље о летини, домаћин нам је рекао да је ова година добро почела. Четри хиљаде килограма пшенице по хектару. Ово због тога што је имање засејано високороним сортама пшенице. Али, слежући раменима, он своју шансу не види искључиво у земљорадњи. Много је важније сточарство. У то се није било тешко уверити, јер четри расне, муње краве, смештене у модерно опремљеном боксу, биле су основа за ову тврђицу. Њихова глатка, сјајна длака и ухрањена конструкција одавала је утисак сталног бдења над њима и велике домаћинове пажње и љубави. У другом боксу још пар телдија спрема се и тови. Чика Јован се пожалио на квалитет траве са његових ливада, а стока би била још ухрањенија. На пролеће је да засеје пашњак травом „звездан“. За телце је лако они исцају до миле воље. Боље се то исплати него да мисли где ће продати млеко. Тако ће бити док почне откуп, а онда друга рачуница.

За тренутак се је прекинио блек оваца која су пристизале са дневне паше. Испуњених стомака, као да су натоварене, улазиле су једна за другом у своју торину.

— Имам сада само дваес' перг. Сектор смо их сагнали са летњих „бачица“. Морам то, ако се може рећи стадо, проширити јер код нас постоје идеални услови за овчарство. — На крају је, онако домаћински, срачунао и присебно проконтра своју рачуницу у сеоском газдовану Јован Ј. Марић.

Оставили смо његово богатство, шест чланова породице, где су сви посвећени пољопривреду, Мирославу која сања о школи и струмју литицу засеока Кобиле, где ова породица живи од вајкада. Сеоске домове већ је обавијао први сунот вечери.

МИЛАН ПОПИВОДА

СА ГРАДИЛИШТА ФАБРИКЕ СИЛИКАТНЕ ОПЕКЕ

РАДОВИ — ПО ПЛАНУ

И ПОРЕД ЗАКАШЊЕЊА У СТАРТУ, ОБЈЕКТ ЋЕ БИТИ ЗАВРШЕН ДО АПРИЛА 1974. ГОДИНЕ ● ОПРЕМА ИЗ ЕНГЛЕСКЕ ЈЕ УГЛАВНОМ СТИГЛА И УСКОРО ЋЕ БИТИ МОНТИРАНА

Радови на изградњи Фабрике силикатне опеке се за сада одвијају нормално. Челична конструкција хале и конструкција крова су у завршној фази, а све остале радове изводи Грабевинско-производно предузеће „Бор“.

Подизвоач радова, „Мостоградња“ из Београда је у закашњењу са радом и у старту, а и у самим радним операцијама. По плану је било предвиђено да се челичне конструкције једне од хала поставе за месец дана, а радови већ трају два месеца и тек су сада у завршној фази.

Већ априла маћуе године на Борском тржишту појавиће се, први пут, силикатна опекa.

радови краје ове године бити у завршној фази. Опремена, која је наручена из Енглеске, углавном је стигла и кад хале буду завршене почеће њено монтажу. Људи, који су се у Енглеској упознавали са производњом силикатне опеке, већ су се вратили, тако да ће и монтажу опреме, а и производња моћи да се обављају нормално. Постоји уговор са Енглезима да и њихови стручњаци помогну при монтажи машина, а известно време ће упознавати наше раднике детаљније са процесом производње.

М. РАДЕНКОВИЋ

СА ГРАДИЛИШТА СОЛИДАРНОСТИ

ВЕЋИМ ЗАПАГАЊЕМ НАДОКНАДИТИ ПРОПУШТЕНО

НЕДОСТАТАК МЕХАНИЗАЦИЈЕ И РАДНИКА ОМЕЛИ НОРМАЛНУ ПРОИЗВОДЊУ ● ДО 24. НОВЕМБРА ДВЕ ЗГРАДЕ МОРАЈУ БИТИ ЗАВРШЕНЕ ● ЈОШ 127 НОВИХ СТАНОВА ЗА РАДНИКЕ

Ових дана смо посетили градилиште „Фонда солидарности“ на коме Грабевинско-производно предузеће гради три стамбене зграде и том приком разговарали са дипломираним инжењером Софијом Петковић, шефом овог градилишта.

Инжењер Петковић нам је рекла, да се и на овом градилишту касни са планом, пошто је крај сада стигао, монтажу је и радни, покушаће се са надокнадом пропуштеног, колико год је то могуће. За поједине послове уводе се две смене, тако да ће преостало време максимално искористити.

Тренутно се ради пуним капацитетом, са расположивом радном снагом, али се могло да прими и већи број радника од садашњег. Највише проблема и потешкоћа ствара истонар материјала, за шта не постоје посебни радници, већ то обављају радници градилишта, па често морају да истоварују материјал из вагона на железничкој станици. Тако постоје на градилишту, који и онако касне, не напредују по утврђеном плану.

И само градилиште отежава и успорава производњу. Материјал је расут по целом градилишту, које није баш мало, те мора да се пребацивају од зграде до зграде, а док није било крана, то је ишло врло тешко.

Иначе све три зграде „Фонда солидарности“ треба да имају једнособне и двособне комфорне станове, без централног грејања. Две зграде ће имати по 28 једнособних и 11 двособних станова, док ће трећа имати 27 једнособних и 11 двособних станова. Једнособни станови ће бити површине 38, а двособни 45 квадратних метара.

Све три зграде се недовољно једна поред друге и граде се у насељу Старо селиште.

М. Р.

На трећем километру

Станаре чека 60 станова

ЗБОГ ПРОПУСТА ПОДИЗВОЂАЧА, СТАНОВИ НЕ МОГУ ДА БУДУ УСЕЉЕНИ

„Дамска-1“ и „Дамска-2“ стамбене зграде на Трећем километру, са комфорним становима и гаражама за аутомобиле, још увек су не-

Миловац Петковићу, управнику Основне организације удруженог рада „Градња“, „Разлога има много“, рекао нам је инжењер Петковић,

Подизвоачу радова, „Инхотехна“ се зamera и то што је још на старту показао слабе резултате. Наиме, на урабени пројекат подизвоача је било доста примедби, а касније, било је недостатака и у самом раду. Сви ти пропуст и недостаци, не само што су изазвали закашњење у раду, већ су изнискивали и додатни рад, па самим тим и неплаћане трошкове.

било много јефтиније, већ би се и послови обављали нормално и били завршени на време.

М. Р.

Ко је крив што 60 станова чека станаре већ два месеца?

узељене. Зграде су завршене пре два месеца, 60 станова је било спремно да прими станаре почетком септембра, а поред тога станови још немају станаре.

У жељи да сазнамо који су разлози, због којих се толико касни са усељавањем станара у ове зграде, обратили смо се дипломираном инжењеру

„али један од највећих је запрема да подизвоачким радовима“. Подизвоач радова за постављање котларнице и уређаја за парно грејање „Инхотехна“ из Београда, уопште није поштовао рокове, нити је на време отклањао грешке које су уочене од стране комисије за технички пријем зграда.

Међутим, и поред тешкоћа и закашњења од скоро два месеца уређаји за грејање и котларница су некако монтирани и пуштени у пробни рад. Али тада се показало да је горњик, који је већ био монтиран, неисправан. Покушано је да се квар отклони, али како се није успело, тако се горњик је уопште уопште није пуштао у рад, већ су изнискивали и додатни рад, па самим тим и неплаћане трошкове.

Намеће се питање и то не само Градњи, већ и Грабевинском предузећу као целини, колико је оправдано извођаче радова са стране, кад у граду постоје предузећа која би била способна да предузму обављање таквих послова. Не само што би то

У ООУР „ТРАНСПОРТ“

НЕОВЕРЕНЕ ФАКТУРЕ УМАЊИЛЕ РЕАЛИЗАЦИЈУ

Транспорта средства и људство у ООУР-а „Транспорт“ запослени до максимума ● Извршена реализација осталим основним организацијама удруженог рада у износу од преко 86 милиона старих динара није оверена, иако је на време фактурисаи

Основна организација удруженог рада „Транспорт“ не буде застоја у производњи и реализацији производног програма. Након извршене услуге ове ООУР-а настају проблеми око овере фактура за извршене услуге. За протекли период остало је неоверено преко 86 милиона старих динара реализације

„Изаос непотписаних извршених услуга прелази десет милиона старих динара. Најмање има у ООУР-а „Камеолом“ — око пола милиона старих динара. Како рече управник ООУР „Транспорт“ Станоје Благојевић, разлог оваквог насталој ситуацији су одговорности на градилишту, шефови градилишта и матијасносни, а мање управници ООУР-а.

— Одговорница на градилишту иде у рачун да им градилиште буде са што мање трошкова, јер наша реализација су њихови трошкови. На нивоу радне организације стање се не мења, али однос према нама је неоложаан. За сваку извршену услугу ми претходно добијамо поруџбеницу, постоји записница о извршеној услузи према којој смо фактурисаи, али фактуре стоје непотписане по фиокама руковођаца градилишта. Учињено наврата смо са референце контроле материјално-финансијског пословања обављаних градилишта и доцна фактура, локутинал, али је доста тога „остао у буџету“. Овакво стање се мора санирати јер је радницима умањена реализација смањила лични доходак, а и доходак из ООУР-а је умањен. Радници су недовољно и нерадо извршавају услуге ООУР-а „Градња“.

Највише неоверених фактура има у ООУР-а „Градња“.

М. Р.

Радници Градње у Фабрици лак жице

ЛОША ОРГАНИЗАЦИЈА — СЛАБА ВАЈДА

РАДОВИ ПОДИЗВОЂАЧА КАСНЕ ЗБОГ ЗАКАШЊЕЊА ИЗВОЂАЧА РАДОВА ● РАДНИЦИ И МАШИНЕ СЕ ЧЕСТО ПОВЛАЧЕ СА ГРАДИЛИШТА И ПОСЛЕ НЕКОЛИКО ДАНА ПОНОВО ВРАЂАЈУ

Како извођач радова може да утиче на нормално завршавање објекта, на испуњавање уговорних обавеза о сталних подизвођача може да послужи за (лош) пример изградња Фабрике лак жице.

Инвеститор ове фабрике је РТБ Бор, који је поред главног извођача ангажовао и подизвоаче за обављање радова. Градња има уговор са инвеститором за изградњу подова, који се углавном праве

од бетона, а поред подова треба да направни канале и темеље за машине и опрему. Вредност свих тих радова која изводи Градња је око два милиона динара, а укупна површина хале, гас треба да се поставе бетонски подови је око 9.000 метара квадратних. По уговору сви радови, који је Градња треба да обави, морали су да буду завршени до 15. септембра ове године, међутим, то није урађено.

Инвеститор је поред Градње ангажовао и београдски „Рад“ као извођача, који је требало да обави део послова (зидане и постављање кровне конструкције). Међутим, радници овог предузећа нису обављали своје уговорне обавезе на време, па су тиме изазвали застој и на радонима које су обављали радници Градње, пошто они прате радове извођача.

Ускоро нова радна места у Фабрици лак жице

жице радио је 60 радника Градње, али с обзиром на то да ти радници нису имали довољно посла они су повучени са овог градилишта, тако да је тамо остало сада свега 15 радника. Међутим, ни тих 15 радника немају довољно посла да раде пуним капацитетом. Чак ни по сле месец дана од рока, кад су подови требали да буду постављени, инвеститор није омогућио рад радницима градње на тридесет процената површине на којој треба да обављају радове, а то је око 2.700 квадратних метара.

У току рада на овој фабрици готово у целом периоду се осећала тешкоћа због перманентно маалог фронта радова. Механизација је често пребацивана на друга градилишта да би се после неколико дана поново враћала, а то је повећавало и трошкове производње.

Међутим, и поред свих олакшања, са којима се свакодневно сусрећу, радници Градње се труде да уопште је било могуће да се у ради.

М. Р.

Грабевинско-производно предузеће „БОР“
Комисија за продају пословних просторија

О Г А Ш А В А

ПРОДАЈУ СЛЕДЕЊИХ ПОСЛОВНИХ ПРОСТОРИЈА

- Локал у Ул. Октобарске револуције број 22—35 (Дуплекс) у површини од 94,00 м²
- Локал у Ул. Октобарске револуције број 22—35 (Дуплекс) у површини од 77,38 м²
- Локал у Ул. Октобарске револуције број 22—35 (Дуплекс) у површини од 45,00 м².

Цена по квадратном метру корисне површине утврђује се на 3.700,00 дина/м².

Зантересоване радне организације и физичка лица могу доставити своје понуде у року од 15 дана од дана објављивања огласа. Локали се могу разгледати сваког радног дана од 8—14 часова.

Комисија за продају пословних просторија ППШ „Бор“

Неисплатна и неадекватност појединца довела је до умањеног дохотка Основној организацији Транспорт. Радницима Транспорта је умањена реализација и лични доходак и они нерадо иду на извршавање задатака унутар радне организације — јер су заинтересовани за екстерну реализацију јер им је овим начином загарантована реализација.

М. ЈОВАНОВИЋ

ПОВОДОМ „МЕСЕЦА КЊИГЕ“
УЧИНИТИ КЊИГУ ЈОШ
ДОСТУПНОМ И ПОПУЛАРНОМ

БИБЛИОТЕКА ПОСТАЈЕ СВЕ ПРИСУТНИЈА ИНСТИТУЦИЈА У КУЛТУРНОМ ЖИВОТУ БОРА ● ЊЕНА ОСНОВНА ДЕВИЗА ЈЕ ДА КЊИГА ПОСТАНЕ ШТО ДОСТУПНИЈА РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА ● ИЗ ГОДИНЕ У ГОДИНУ КОНСТАНТН ПОРАСТ КЊИЖНОГ ФОНДА И БРОЈА КОРИСНИКА ● РАДИ СЕ НА ОРГАНИЗОВАЊУ ИЗЛОЖБЕ НАСЛОВА ИЗ МАРКСИСТИЧКЕ ОБЛАСТИ

Скори почетак акције „Месец књиге“ дао нам је повода да потражимо одговор на следеће питање: у којој мери је Централна — матична библиотека у Бору доступнија њена да одговори својој културно-образовној функцији, а у вези с тим са каквим се проблемима она данас сучава? У жељи да о свему то будемо што потпуније информисани, одлучили смо се Томиславу Тешовићу, управнику Централне библиотеке.

Одговарајући на први део питања, Тешовић је истакао податак да је библиотека од 1956. године до сада увећала свој књижни фонд за 23.761 књигу, односно за два и по пута. Свакако је значајан и податак да се у међувремену стално повећавао број уписаних чланова и број прочитаних књига. Из односа укупног броја чланова и броја прочитаних књига, може се готово увек кретао у размери 1:2, види се да је степен коришћења књижног фонда реалитивно веома висок.

У извесном смислу скоро и да није потребно посебно наглашавати како управник библиотеке — да је ова установа својим свакодневним радом систематски подстицала ширење општег и стручног образовања, његовања и развијања код млађама, на шта је ишла пропаганда књиге и тиме, свакако, осетно допринела њеној популаризацији. Нудећи вредна литерарна остварења, библиотека се борила против надрања шунда и формирања оних којима тадашког укуса у нашој средини.

Основ за постављање и остваривање таквог програма делатности библиотеке — књижни фонд који тренутно располаже 42.717 књига, 25 комплета разних часописа и др. Овае треба имати у виду и мрежу библиотека у коју улазе сеоске библиотеке и књижнице са преко 7.523 књиге, као и књижни фонд школске библиотеке (Гимназије и Техничкогшкошког центра) са око 12 хиљада књига. Успешном ра-

Марксистичке литературе још увек нема довољно ни у књижарама ни у библиотекама

ди Централне библиотеке битно су допринели и одлични смештајни услови, који се, поред осталог, одликују и својом функционалношћу. Поред редовне делатности библиотека негује и развија разне форме активности културно-образовног карактера — практиковано је организовање разних изложби књига, књижвених сусрета, акција „Месец књиге“, изградних темата и низ других манифестација. При Централној библиотеци, поред осталих, постоји и студјиско одељење са мар-

ксистичком библиотеком и читаоницом од 20 седишта. Међутим, постојећи фонд марксистичке литературе је доста скроман и као такав, већ сада, не може у потпуности задовољити интересовање читаолаца.

У складу са повећањем броја оних који се интересују за марксистичку литературу и са продубљивањем њиховог знања из те научне проблематике, нужно је перманентно обновљивање и обогаћивање тог књижног фонда. Библиотека ће у томе у-

спети једино уколико нађе на пуно разумевање и материјалну подршку радних организација. У складу читавог овог подухвата библиотека намерава да, у сарадњи са Републичком културно-просветном заједницом, организује изложбу наслова марксистичке литературе. Та изложба требало би, поред осталог, да послужи и за упознавање марксистичке библиотеке оним насловима који се засада не могу наћи у нашој библиотеци.

Д. СПАЛЕВИЋ

Новине у раду Центра за социјални рад

ПРАВА И ПРАВОВРЕМЕНА ПОМОЋ

КРАЈЕМ МЕСЕЦА ОДРЖАВА СЕ САВЕТОВАЊЕ СА ПРЕДСТАВНИЦИМА ССРН, МЕСНИХ ЗАЈЕДНИЦА, ЦРВЕНОГ КРСТА И ЦЕНТРА О НОВОЈ ОРГАНИЗАЦИЈИ РАДА

Од јануара 1974. како је новим структуром рада замишљено, на сваких једанаест дана станоника радиле по један социјални радник. Када се има у виду да борска општина има 55 хиљада становника, то ће о вај терен моћи да покрива пет стручних радника, колико у овом тренутку Центар и има. Тиме ће ова стручна радна организација „сићи у народ“ и много тачније и правремене интервенције у случају потребе. Ово ће бити омогућено из разлога што се најбоље познају случајеви и потребе у једној ужој средини. А уједињеној организацији је у помоћ и препоруку руководства и чланова одбора месних заједница. Тако да ће случајеви бити решавани „на лицу места“ уз сагласност комисија које ће за те потребе бити основане.

Потреба за овако ширим укључивањем људи на решавању социјалних проблема у друштву, наметнула се из разлога што се све чешће појављују на овом терену најразличитије врсте болести: од шизофреније, која је, како у Центру кажу, прилично распрострањена на малој манди гољева. У претњи је и једна ангажа, која се ради у сарадњи са Институтом за социјалну политику из Београда, о проблемима породица са поремећеним односима. Ово због тога што ваља уверење да Бор по развоју бракава први град у Србији. Верује се да ће такве претпоставке овом анализом бити оборене. Крајем овог месеца биће одржано саветовање, о свим изданим социјалних болести, са представницима месних заједница, Социјалистичког савеза, Црвеног крста и Центра о новој организацији рада.

СТАТУТ НА ЈАВНУ ДИСКУСИЈУ

статуа је дат на јавну дискусију, па се ових дана очекује његово усвајање. Исти је случај са самоуправним споразумима о међусобним радним односима, о дохотку и личном дохотку и о систематизацији радних места.

М. Попивоа

М. Бурбевих

Наш осврт

КАКО ВОЗИ А Т П „БОР“

Ми који путујемо аутобусима Аутогостинспортног предузећа често смо учесници разних згода и негода, које се дешавају на друмовима. Најчешће смо у ситуацији да видимо и чујемо много тога што би се изгледало мало бољом вољом возног особља. Набрајати све то захтевало би доста новинског простора, поготову што непријатних спена има свакодневно на свим линијама. Путници су често изложени доброј или лошој вољи возног особља. А та воља је тако променљива баш као и јесење време. Ретка је прилика да је возно особље сусретљиво према путницима, а експреса има свакодневно. Пре осети понекад сав хир који неко може да покаже не само као радник овог предузећа, већ и као човек. И није нам жеља да анализирамо много тога што се догађало и догађа. То ћемо препустити меродавним у овом предузећу, али изнелимо само један од последњих догађаја. Догађај, који се и није морао догодити само да је било мало боље расположење оних, којима је дужност да имају разумевање према путницима.

Аутобус који је у суботу кренуо из Бора према Неготини у 16,30 часова, а за чијим је управљачем сасео возач Бранко Бенић на Четвртим километру није примио Јаворку Крчовић и Добричку Костић. И поред тога што су имале купљене карте до Неготине и аутобус стао на овој станици, а још мање примае путнике, ова два путника су морала да се пешине врате у град, купе нове карте и са дуплим картама седну у аутобус који је у 18 часова кренуо за Зајечар. То је за њих значајно сувишно преседање у Ротини уз поновно добру вољу другог возног особља и завеселим долазак у Неготину, односно непосредно изгубљених неколико часова. У Аутогостинспортно предузећу су нам рекли да ова аутобуска станица не важи за међумесни саобраћај, што нигде није назначено. Ми ћемо додати да је овај аутобус стао као и многи други. А то значи очигледан самовољ. Плаћен новац за дупле карте на истој релацији и за месне путнике нико никада неће вратити. Јер, то би за ове путнике означило нову губљење времена у проналажењу меродавног и доказивање својих права.

Није нам жеља да овај догађај, односно поступак возног особља коментаришемо. То ћемо препустити возно особље да они нису дужни то и то, тако и тако. Не улазећи у такве дужности, и и то, морамо се запитати, да ли су уопште оне нешто одговорни, као и сврху њиховог рада. Крајње је време да се сви они који тако мисле запитaju да ли су путници због њих, или они због путника.

На маргинама града

ВЕЛИКАНИ, ИПАК, ПАДАЈУ У ЗАБОРАВ

Популарност је често животна опасница маадин. Али судбина популарних може бити и сурова. Сурова она када се животна судбина грубо поигра њоме. Пут од врхуна до понора може бити тако кратак да се растојање у тренутку превалају. То најбоље осећају спортисти. Јер, онај коме су се до јуче дивљали, већ данас може бити заборањен. Понекад је животна стварност тако сурова. Са њоме човек мора да се мери. Живот ипак теже даље. Она истинита живота прича и није обична прича, а забележена је ту, поред нас.

Док је у друштву шестогодишњег синчића штавала борским ваџама озбиљна и забринута, плањена је погледае прозаника. Она, дуге црне косе, павих очију и хода као у таксу. Погоди прозаника близи су везани за њу, а она никог није примењивала. Јер, њене су мисли можда и тог тренутка, биле везане за један град у Србији. За један стадион. У том граду започела је живот. На том стадиону родиоа се љубав, која је на њему и утањена.

Није посивљала фубалске утакмице, јер је фубал није привлачно. Да није било другарице вероватно се тог неадекватног послоподења не би нашла на стадиону. Њега ће се дуго сећати. Вероватно је још мање веровала да ће се заљубити у плавоског маадин, који је у дресу, свеједно ког клуба бранио боје њиховог тадашњег града. А био је миљеник навијача. Појам доброт човека и спортисте. Познатиство скопљено посредством другарице, после утакмице, убрзо је крунисано браком. Про-

менио се од тада много чега. Није пропунштала ни једну утакмицу. На западној трибини стадиона изгубљена у маси навијача пратила је сваки његов покрет и страховао од могућих повреда. Делала је радост победа и горчину пораза.

И тога дана, после утакмице, журила је према свлачионици да та загрли и поделе радост победе. Није та погледала прати у њу. Сматри су њих некако снаге, јој саопште. Пребрањен је у бојницу. На прагу свлачионице срушио се од срчаног удара. Није стигао да подела радост своје последње животне победе. Престало је да куца широко људско и велико споретско срце. Последња победа била је уједино и његов највећи пораз.

Данас она често прође ваџама тога града. Крај стадиона на који нема смељности а да крочи. Дрес њене велике љубави, данас носе маале тежерање. Радује се победима. Некадашњег љубимца, њеног сипутра, у кога су се навијачи заљубили, готово су сви заборањени. Ретко ко и њу препознаје.

На градском гробљу стоји хумка. После сваке њене посете томе гробљу неумишлено остане два букета каранфила. Дар оних који га не могу заборањити. Њен и њиховог сина. Можда будућег фубалера. Таква је споретска судбина. Великани ипак падају у заборањ.

Када је сретнете на уличи не чудите се њеној забринутости. Не дивите се њеној лепоти. Дивите се њеној храбрости и поносу на сина.

Љ. ИЛИН

НАСТРАНО ЂОШЕ

ИГРА ЦЕНАМА

Ако нисте имали прилике до сада да посумњате у нашу трговину, још мање ћете имати када вам изнесем само овај податак. У Тржном центру у Бору још се продаје по цени 1,575 и словима један динар и педесетседам и по пара, док се тај исти јогур у поткровљу зерде Скупштине општине продаје по цени од 6,2 динара.

Верујући од увек математици, компјутерима и трговцима и свој прецизности технике и трговине, ипак нисам могао веровати толикој да се дође до ове цене. Поводом што знам колико је тежак планар производач млека уз остваривање минималне заокружене и увек тајанствене цене млека с обзиром на масне јединице. Али јасна ми је теškoћа у калкулацији цене воде, која нормално улази као састојак млека. Пошто нисте у могућности да тачно исплатите израчунату цену јогурта, а трговина не признаје вашу платесну немоћ, није ми јасно куда иде онај вишак од два, до два и по пара. За који нормално нико никада није правило питање вероватно из учтивости, или због маленкости. И поред тога што време нисам израчунао јер не поседујем компјутер, а прецизност ни није врлина, ипак вам саветујем да повремено навратите у Тржни центар и бесплатно попијете чашу јогурта из оствареног вишка код ове трговине.

Са жељом да вам ипак помогнем то право можете отворити после испуњених 68 и једну деветину чаше јогурта. Под условом да се снабдевате у Тржном центру. Пошто иста трговина снабдева јогуртом и менаџера управе Скупштине општине, непознат је разлог повећања цене за пола пара. Ако је то цена транспорта, она је заиста минимална имајући у виду цену литра бензина. За пређено растојање ако се утрово, компјутерски неизрачунато, једна петина литра од 3,10 динара, проишло би повећање цене јогурта од 6,2 пара.

И поред тога што постоји очигледна несавршеност у калкулацији цене јогурта, верујући компјутерима и трговцима, убеђени смо да ће ускоро уследити исправка цене. Ако не стварна, а оно бар на папиру на коме је истакнута.

Љубиша Илић

РЕПУБЛИКА БОР

„ХАМЕРШМИТ ЈЕ ПОБЕГАО“

Да ли можете да замислите шта је све могуће када један људак, је дан злоћинац, побегне из луднице? О томе је размишљао и Питер У. Стини, енглески глумач, редитељ и драмски писац. Један од ретких људи данашњице, коме су све те уметности подједнако блиске. „Хамершмит је побегло“ — филм је који обрађује баш такво бекство. Народно, људак у слободи кричи себи пут и убијањем, али у овом драматичном филму, то није све. Филм је декорисан са много комичних сцена, онако како то само Устини уме. Он је режирао филм

и игра једну од улога. Остава два је алка тумаче Елизабет Тејлор и Ричард Бартон. У улози људака Бартон је максимално сугестиван. Улога коју је остварио, право је мајсторство.

Филм је приказан на последњем ФЕСТ-у.

Завршена 26. сезона олимпијаде

ОШТРЕЉ ЗАУЗЕО СЕДМО МЕСТО

Мешовита екипа спортског друштва из Оштреља учествовала је на завршним такмичењима „Сесеке олимпијаде“, одржаним 18. и 19. октобра у Врњачкој Бањи. У овогштем издматвањима српских спортских друштава учествовао је преко 100 екипа из Србије, а у финалу у Врњачкој Бањи борице су се 33 екипе поједилично на својим међуопштинским такмичењима.

Чланови екипе из Оштреља у таквој конкуренцији заузели су седмо место што представља леп успех. Олимпијада из Оштреља постигла су ове резултате у поједицима такмичарских категоријама: у бањаву камена с рамена заузели су четврто место, у струкову обила пето, у скоку у даљ из места и стрелаштву шесто, у бањаву пољовану на циљу осмо, док су у савлађивању вршњаци на пољовну заузели 12. место.

Иначе, највећи успех на досадашњим „олимпијадама“ остварили су олимпијци из Брестова, када су прошле године у Рујану Главни били четврти.

М. Р.

САВЕТИ ЛЕКАРА

КАМЕН У БУБРЕГУ

Једна од веома честих болести у нас је камен у бубрегу и мокраћним каналима. Камен може бити ситан, у облику песка, или крупан, разне величине и облика.

И песак и каменци се стварају таложењем различитих чврстих елемената и премо томе могу бити ситни или крупни. Такође могу бити и различите боје и облика — баш онакви какви се налазе и у природи.

Стварање каменаца зависи од многих фактора. У организму човека постоје извесне супстанце (нуклеинска киселина, мушине и неки ферменти), такзовани заштитни колоиди, који штите организам од таложења соли. Ако тих колоида нема довољно онда се соли лакше таложе. Обилтељена слухозожа бубрега и мокраћних канала као и разне инфекције такође могу убрзати стварање каменаца. Начин исхране (цереалије, храна оскудна беланчевинама), обилно знојење, тежак рад, недовољно уношење течности доводе до веће концентрације мокраће и олакшавају таложење соли.

Локализација камена је различита: он може бити у самом бубрегу, затим у мокраћним каналима и у мокраћној бешици. Тако камен може извесно време да не даје никакве симптоме а ситни каменци односно песак се често избаци неприметно мокрењем. Први симптоми бубрежног камена је бол који се јавља онда када се камен укљешти на прелазу из бубрега у макрофову, у самом канау или пред улазом у мокраћну бешику. То је јак, карактеристичан бол који кратко траје и јавља се у кратким временским размацима. Настаје изненада, спонтано или после неког дрмања тела као што је трчање, скакање, јахање, возња по неравном путу. Бол се из прелаза бубрега прери у препону, мокраћну бешику, поане органе. Болесници осећају мучку, гађење и у почетку повраћају, често мокре мале количине мокраће у којој се и голим оком може видети крв. Понекад се јави дрхтавица а код тежких напада долази и до губљења свести са хладним знојем.

Када престане бол, односно напад бубрежног камена, камен може бити избачен мокраћом или остати у одвадној систему и то или укљешти (болу попуштају или престану услед преморености јако растегнуте мускулатуре канала) или се враћа из канала у бубрежну карлицу.

Терапија (лечење) бубрежног камена је конзервативна тј. проводи се различитим лековима, и хируршка а што зависи од величине камена. За оријентацију о томе колики је камен служи рендгенски снимак бубрега и мокраћних канала. Код напада болова дају се лекови који доводе до олакшања мускулатуре и ширења канала а уз то се примењује топлота и ударна терапија водом (два литра воде са 4—5 кашика глицерина). Овакво лечење се спроводи код каменаца до величине зрна грашка и при тој могућности да изабу природном путем. Инфекција се сузбија антибиотцима и суфла препаратима а таложење соли се такође спречава уношењем великих количина течности.

Већи каменци се лече управо одстрањују хируршки, где такође постоји више варијаната зависно од величине и локализације камена.

И дијетална исхрана doneкад утиче да се каменца мање ствара а она је у зависности од састава каменца. У сваком случају треба узимати храну са мање соли, масти, мачних производа, какаоа.

Бубрежни каменац може довести до извесних компликација као што су веома јако запаљење бубрега уз могућност настајања опште сепсе (грована), затим и до такзоване хроничне фрозе — налаг повећања бубрега због застоја мокраће и на тај начин губитка функције дотичног бубрега.

Др Љубиша ВУКОЈЕВИЋ

НАШ ВОДИЧ

БНОСКОП „ЗВЕЗДА“

Од 18. до 19. октобра: „Агенти воле пуцању“, француски, шпанијски.

Од 20. до 21. октобра: „Хамершмит је побегло“, америчка драма.

Од 22. до 23. октобра: „Тарзанова гробна тишина“, амерички пуцхолоиди. „Доктор детектив“, амерички криминали. Представа почињу у 17 и 19,30 часова.

ДЕЖУРНА АПОТЕКА
Апотека „Др Стеван Јаковљевић“, Трг ослобођења.

КИБ БОР

Радо време шалтера штедне од 6 до 18, а суботом од 7 до 13 часова (Бор, Зајечар, Неготин, Кладово, Кљажевци, Мајданпек и Доњи Милановци). За рачун Комерцијално-инвестициона банке Бор положе штедне обављају СДК и ПТТ јединице у Тимочкој крајини.

ЦЕНТРАЛНА БИБЛИОТЕКА
Ради сваког дана, сем недеље, од 7,30 до 19,30 часова. Суботом од 8 до 12 часова.

ВАЖНИЈИ ТЕЛЕФОНИ

КИБ БОР 23-885
Биоскоп „Звезда“ 21-259
Сервис за оправку плочица 21-980
Радио Бор 21-766
СУП 23-075 и 22-44
Скупштина општине Бор 23-255 (централна)
Хотел „Европа“ 23-380
Самачки хотел 21-558
Хотел „Металург“ (Борско језеро) 23-120
„Водовод“ — техничка служба 21-234
„Студент сервис“ 21-588
Пошта — обавештења 988
Миланија 92
Ватрогасна јединица 21-051
Ватрогасно друштво 93
Медицински центар 22-777 (централна)
Аутобуска станица 23-770

НА ТАЛАСИМА РАДИО — БОРА

(227 МЕТРА ИЛИ 1322 КИЛОХЕРЦА И НА УКТ 87,8 МЕГАХЕРЦА)

РАДИМ ДАНОМ:

13,30 Најана програма и песма за добар дан
13,35 Дневна хроника
14,15 Рекламини каталог I
15,00 Новости дана Радио Београда
15,30 Ево магаци
16,30 Дневник
16,45 Рекламини каталог II
СУБОТОМ:
8,00—14,00 Суботом за вас 227 талас
9,00 Најесне мелодије (повољите на телефон 23-750)
13,00 Жмење, поздрав и честитке

НЕДЕЉОМ:

9,00 Информативна емисија — Да вас подсетимо
9,30 Пошта слушавања
11,00 Рекламини каталог
11,30 Емисија за село
12,00 Жмење, поздрав и честитке

СТАЊЕ МУЗИЧКЕ ЕМИСИЈЕ

ПОНЕДЕЉКОМ:
13,45 Коло, песма, коло
17,30 Из мелодије у мелодију
18,15 Песме и игре народа Југославије

УТОРКОМ:

13,45 Хитови забавне и нове народне музике
14,30 У народном ритму
17,30 Забавне мелодије наших аутора

СРЕДОМ:

13,45 и 14,40 — Певамо и настрадајемо
17,30 Из наше народне ризнице
18,00 Шлагери

ЧЕТВРТОМ:

13,45 и 16,15 Жмење, поздрав и честитке
17,45 Музички мозаик

ПЕТОМ:

16,00 Певају и свирају за вас ансамбли и солисти народне музике
17,30 Музички календарскоп

ОГЛАШАВАЈТЕ

У ЛИСТУ

„БОРСКЕ

НОВОСТИ“

УКРШТЕНЕ РЕЧИ БР. 17

ВОДОРАВНО: 1. Позиваваошештепшоратовања, 9. Пунтички авион за краће летове, 11. Спев, 13. Важан грађевински материјал, 14. Кувар, 16. Снежни нанос, 17. Америчко женско име, 18. Годинањак, летопис, 20. Река у Азији, 22. Партија, 24. Драге воље, 26. Ударац, 27. Пучка курчиња уз памију (тур. мп), 29. Нота солимазије, 30. Енглески писац ирског порекла, Демс („Улис“), 32. Тримоло (скр.), 34. Део пута који треба преваљати, 36. Један хемијски елемент, симбол Сб, 38. Пад од динчића, 40. Тринаесто и 22. слово азбуке, 41. Занимљиве за нешто; такође: камата, 43. Врста салаате.

УСПРАВНО: 1. Хемијски симбол сумпора, 2. Показива заменаца, 3. Извођач рецитације, 4. Место у Шпанији, источно од Сарагосе, 5. Амерички проналазач на пољу електротехнике, Алава Едисон, 6. Језеро у Турској, 7. Малајски инструмент из групе ударањих, 10. Свака законом утврђена мера; такође: борско комунално-стамбено предузеће, 12. Врста животиње, бразилски кутувар, 15. Град у северном делу Норвешке, 17. Канадски певач забавне музике, Пол, 19. Поморска ознака енглеске луке Алакстер, 20. Један хемијски елемент, меки бели метал, 21. Прилази, 23. Признати стручњак, 25. Римски бог љубави, 28. Селмо и 29. слово азбуке, 31. Плавина у општини Бор, 33. Ленгер, котва, 35. Име књижевника Ковачића, 36. Град у Грчкој, 37. Земља (лат.), 39. Припадник једног депа старих Словена, 42. Неопходан зачин.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

1. Фрејзер, г, 9. Креатор, II, Рг, 13. Алонсо, 14. Застава, 16. Амао, а, 17. Б. Б, 18. Кист, 20. Као, п, 22. Станари, 24. Орде, 26. Арпа, 27. Воника, и 29. Ров, 30. Клауз, 32. Км, п, 34. Олош, а, 36. Тренери, 38. Толедо, 40. Ав, 41. Италијст, а, 43. Скупитар.

Жарко Пешић

ОБАВЕШТЕЊЕ

ЗА ИНДИВИДУАЛНЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПРОИЗВОЂАЧЕ

Ова задруга ће моћи да обезбеди кредите и то: — за подизање мини фарми (за говеда-краве, музаре и товну јунак) и за подизање овчарника), — за обезбеђење пригодног материјала у говедарству и овчарству и — за кредитирање това јунади и производњу млека.

Услови су:

— за овчарску производњу најмање 30 оваца и испорука 20 јагнава у току године.

— За говедарску производњу најмање 5 млечних крава.

— За тов јунади најмање 15 комада у току године по 450 кг тежине.

Може и комбиновано (производња млека и меса) 3—5 крава и 10 јунади утовљених.

Кредити се дају на 5 година са 5—8% камате, у суми од 80 одсто од вредности. Дакле, производач треба да обезбеди само 20 одсто од вредности за учешће.

Занитерсовани треба да се пријаве Пољопривредној задруги „Јединство“ Бор.

Рок за пријаву 10 дана од дана објаве.

Пољопривредна задруга „Јединство“ Бор

У СУБОТУ ГОСТУЈЕ АБЦ ИЗ РИО ГРАНДЕ (БРАЗИЛ)

УТАКМИЦА ЗА ФУБАЛСКЕ ГУРМАНЕ

Првак бразилске државе Рио Гранде, АБЦ одиграће у суботу 20. октобра у Бору меч против борског првака водинаца. Екипа АБЦ основана је 1915. године и досада је била првак своје државе 32 пута. У њеним редовима игра седам репрезентатива државе Рио Гранде и два репрезентатива Бразила, званичног првака света. Бразилци су иначе гости сарајевског Железничара, а на турнеји по европским земљама до сада су одиграли три меча: победили су у Истанбулу Фенербахче са 2:1, Панатинаикос у Атини са 2:0 а против румунске репрезентације која је на прелазу класици у финале светског првенства, играли су нерешено 1:1.

Дакле, резултати које је мало која екипа успела да оствари. Гласаоцима у Бору пружа се јединствена прилика да у суботу уживају у фубалу. Меч ће судити гости сарајевског Железничара, а на турнеји по европским земљама до сада су одиграли три меча: победили су у Истанбулу Фенербахче са 2:1, Панатинаикос у Атини са 2:0 а против румунске репрезентације која је на прелазу класици у финале светског првенства, играли су нерешено 1:1.

ПРОТИВ БРАЗИЛЦА

ОПРОШТАЈНА УТАКМИЦА ПАВА РАЈЗНЕРА

Дугогодишњи капитен и стуб одбране борског првака, Павло Рајзнер одлази се од активног играња. Последњу утакмицу са капитенском траком, Рајзнер ће одиграти у суботу против бразилског тима АБЦ.

Рајзнер је дошао у Бор 1961. године као седамнаестогодишњак. Две године играо је на месту десног крила, а после повлачења Југе Вејина, од њега је преузео капитенску траку. За дванаест година активног играња у Бору, Рајзнер је одиграо преко 500 утакмица. Увек је био примеран спортиста и друг. Управа и тренери нису имали никаквих проблема с њим, јер је све задатке обављао са успехом. Искључен је само једном, и то прошле године у Новом Саду, када је поражена Војводина са 2:0.

Садашњи капитен Томић о Рајзнеру каже: — Рајзнер је права фубалска легенда. Био је толико добар друг и спортиста да не верујем да ћемо успети да се уздржимо од суза. Сећање на њега, увек ће давати снагу данашњој и будућим генерацијама.

Зато треба веровати да ће борски стадион у суботу бити препун. Павло је то и заслужио.

ШАХ

НЕОЧЕКИВАН ПОРАЗ

Борски шахисти су поражени у Младеновцу минималним резултатом од 4,5:5,5. С обзиром на то да су Младеновчани на последњем месту у Републичкој лиги и објективно слабији од Борана, очекивала се победа борске екипе, а поготову на сениорским таблама, где су борски шахисти увек господствовали. Међутим, овог пута сви су поражени, изузев Љубодрага Стојковића.

Појединачни резултати: Трифуновић — Тодоровић 1:0, Пољевич — Моше Стојковић 1:0, Пешић — Јакошевић 1:0, Петровић — Стојковић 0:1, Стевановић — Милић 1:0, сениори: Бајић — Николић 0:1, Иванчић — Гашић, реми, жене: Бркић — Николић 0:1, Лукић — Гусковић 0:1, омадници.

Првиоменовани су шахисти Младеновца и имали су беле фигуре на испарним таблама. Р. Л.

Доживљаји риболоваца

КАД СРЦЕ ЗАДРХТИ

Да у Бору постоји удружење риболоваца, добро знају сви. Риболоваци је много и сви су они страни,

... ипак је тежа ова у левој ризи

нојловић, то је срећа А он то је осетио.

Долазак Власте у Бор значи је и почетак другована са рибарском опремом: уџина, мрежама, кедрима, чизама... и увек поред лепог плавог Дунава. Заволео је риболов о коме је већ доста знао, јер је то, може се рећи, породична традиција.

Отац ми је страстан риболовац, али сам ја, ето, то постао тек одам, када ме Станоје први пут довео на Дунав — каже Власта.

Станоје је један од сталних чланова Друштва који сваког петка напуштају Бор да би викенд провели крај Дунава.

Њима не смета ни тмурно небо на чак ни најјачи пљусак. Јер, жеља да се побегне од градске бује и устаљеног живота је јача и од елементарних непогода.

— Најмо обично петком долазимо у суботом. Тамо смо у свом елементу. Са нама је и наш директор, шофер Живота и техничари... ту се Власта насмеја. — Интересантно, њега никад не слушају срећа. А када је тако,

Кошарка

СНАЖАН ОТПОР ПРВОЛИГАШУ

ОКК БОР — ОКК БЕОГРАД 79:94

У оквиру другог кола кошаркарског купа Србије, прошле суботе је у Бору постоваа позната прволигашка екипа ОКК Београда. У веома занимљивој и доста равноправној игри славни гости победили су домаће са 94:79. Екипа Бора пружила је доста јак отпор, а да је у њеним редовима било неколико виших играча, резултат би био далеко повољнији. За екипу ОКК Београда наступио је и репрезентативац Жарко Кнежевић.

Бес комплексна против „великих“

внић, који додуше, није играо у репрезентативној форми али, је његових 209 сантиметара било довољно да зауставе многобројне нападе Борана. После утакмице замолили смо Кнежевића да каже неколико речи о домаћиницу. — То је одлична екипа. С обзиром на ранг у коме се такмиче, овај резултат за нас је неуспех. Борани имају неколико играча који би могли да играју и у прволигашким тимовима. Посебно бих истакао играче са бројем 15 (Козић) и 9 (Антић). Комплетно заслужује и тренер Спасковић који је од слабог материјала направио добру екипу.

она се зна — ту су и шапе на рачун рибарске несреће.

Лепо је тамо, далеко од града, где владају мир и тишина, где ништа ни може да помути срећу. Мамац је постављен, уџина бачена. Максимално напрегнут слух очекивању да звонце оласки „трзну“. Али, долази се и то да се, уместо звонца са уџине, огласи звонце из оближњег тора, или, пак, њему сличан штрци шкркит, и срце заузано заигра.

С првомом се може рећи да је Власта недавно постао први риболовац „Стандарда“. Ево како је то био: — Као и обично, нашао смо се тог дана на обали Дунава. Са нама је био и мој брат, иначе доктор. Дошао је код мене да специјализира хватане кедера. Тога дана, и поред његовог доброг обавешавања посла, изгледало је да неће бити ништа. Било је већ касно, а мреже празне. Негао око 20 часова ујани је задрхтао... Ухватио сам штрца и по тежини било нам је јасно да је у питању нека већа риба. И на површини се појави-

Зајечарски фудбалски подсавет

МАЛАДИ ГРАФИЧАР ОПЕТ ИЗГУБИО

На гостовању у Великом Извору код Зајчара, фудбалери Младог графичара доживели су други узастопан пораз. Екипа Графичара, која се досега наизаила на последњем месту са свега три освојена бода, заиграла је опона пута много боље и много борбеније од реномиранијег противника из Бора и заслужено победила са 2:1. Ако се пораз у седмом колу против Неметала у Зајчару донекле могао правдати, јер су Неметали квалификована екипа, онда се овај пораз мора примити као озбиљан знак да нешто није у реду. Јер несхватљиво је да екипа која у претходних шест кола рева победе и на страни и код куће, одједном тако нагло попусти.

Друга екипа Бора изгубила је против прве екипе домаћина са 6:4, али је њих освојила друго место пошто је друга екипа Партизана победила са 8:2. Тренер Стојковић испробао је на овом турниру све кандидате за први тим и утисак је да су припреме обављене како треба. Додуше, домаћини су били недорасло противник, али је очигледно да је екипа добро физички припремљена, да партнерска техника одлично излази, што је највише издвојено издвојено у успех Круке међу такмичења да личи такмичење у Јединственој српској лиги, и љубитељи вудо-спорта у Бору имају разлога да верују у борску екипу. М. Р.

лаже са 30 дежајева и кухињом у којој се припремају ваашки специјалитети. Тренери Стола пружају изванредне могућности за лов, посебно зечева и дивљих свиња. Р. М.

УДИСТИ ГОСТОВАЛИ У БУРНИ

БОРАНИ СПРЕМНИ ЗА ПРВЕНСТВО

У част Дана ослобођења Туарине, борски удисти су у недељу били гости тамошњег клуба „Партизана“ и на турниру, организованом у оквиру те прославе, убедљиво заузели прво место. Прва екипа Бора савладао је прву екипу Партизана са 10:0, а истим резултатом савладао је и другу екипу домаћина. Друга екипа Бора изгубила је против прве екипе домаћина са 6:4, али је њих освојила друго место пошто је друга екипа Партизана победила са 8:2. Тренер Стојковић испробао је на овом турниру све кандидате за први тим и утисак је да су припреме обављене како треба. Додуше, домаћини су били недорасло противник, али је очигледно да је екипа добро физички припремљена, да партнерска техника одлично излази, што је највише издвојено издвојено у успех Круке међу такмичења да личи такмичење у Јединственој српској лиги, и љубитељи вудо-спорта у Бору имају разлога да верују у борску екипу. М. Р.

Акција планинера

ДОМ НА СТОЛУ ДОБИЈА ОСВЕТЉЕЊЕ

На тридесетак километара од Бора према Горњану налази се планина Стоа (1156 м) на којој су борски планинари, свако за себе планинарски дом. Дом се налази у прекарсом природном амбијенту на надморској висини од 951 метра. Доа су до сада најчешће користили планинари и извјавичи за своје стучне тежаче али по свему судећи ова планинска депонија убудуће ће пружати уточиште и туристима. Наиме, до краја године дом ће коначно добити и електричну струју, што је до сада било веома значајно за грађане при избору места за излете, летована и зимована. Прошле недеље око 40 средњошколца, планинара и мештана из Буџија припремили су терен за постављање електричних стубова.

Упоредо са увођењем електричне струје, ради се и пројекат за изградњу пута до дома. Иначе, дом распо-

РУКОМЕТ

ПРВА ПОБЕДА У ГИСТИМА

Данас се игра против Лесковца. Рукометашци су нас најзад обрадовали. Они су прошле недеље на вучем терену у Лепову, покла боље игре, заслужено савладали Локомотиву са 21:19. Тренер Петровић нас је обавестио да су играчи схватили важност сваке утакмице и да је треба на гостујућим теренима преобробана. Изгледа да је решено и питање голмана. Наиме, млади Светислав Стојковић, који се недавно вратио са одачујења војног рока, врло је ситуран, па његови квалитети тек треба да добу до изражаја.

У следећем колу, Борани

дочекују на свом терену Топопластику из Горњег Милановца, а заостали сустрет из претходног кола, против водећег Лесковца, игра се данас на Стадиону за мале спортове. Уколико из ове две утакмице освоји максималан број бодова, екипа ће се приближити водећима и у наредним коалима војини борбу за сам врх табеле.

Завршено јесење првенство у српској лиги

ОШТРЕЉ ПОНОВО НАЈБОЉИ

Први део првенства у српској фубалској лиги био је веома занимљив. Екипе су углавном изједначене па је у врху табеле права гушка. Оштрелани су поновним прошлогодишњим успех када су освојили прво место, али овако пута разлика у бодовима није тако убављиво изражена. Може се десити да у наставку такмичења, чак и петопласирани Брестовац води борбу за наслов најбољег. Што је посебно значајно, мечевима у српској лиги присуствује велики број гласалаца а тимови играју тако темпераментно као да се ради о неком значајнијем рангу такмичења.

- Табела после првог круга:
1. Оштрел 9 6 2 1 31:16 14
  2. Шарбанов. 9 6 1 2 42:13 13
  3. Слатина 9 6 1 2 37:15 13
  4. Кривељ 9 6 1 2 27:14 13
  5. Брестовац 9 5 1 3 29:15 11
  6. Буџе 9 3 3 3 17:22 9
  7. Злат 9 3 1 5 22:31 7
  8. Горњане 9 3 0 6 11:18 6
  9. Д. Б. Река 9 2 1 6 11:34 4
  10. Метовница 9 0 0 9 2:31 0

Првенство се наставља 15. априла изаће године. Р. М.

Активности друштва „Партизан“

РЕКРЕАЦИЈА ЗА СВЕ УЗРАСТЕ

Пре неколико дана, друштво за физичку културу и рекреацију „Партизан“ из Бора, почео је са уписом грађана који желе да се у слободним часовима баве рекреацијом. Како сазнајемо од председника Друштва, Драгана Јовановића, право на рекреацију имају сви грађани наставени у општини Бор. Дакле, поред омадница, рекреацију категорија, рекреацијом се могу бавити и деца претшколског узраста. Већ су ангажована и два наставника физичке културе који ће радити са пријављенима.

За ове септембар, „Партизан“ је обезбедио два термина недељно тако да ће саале и базен Спортског центра у Бору грађанима бити на располагању уторком и петком од 17,30 до 19 часова.

У последњих неколико година осећа се извесна стагнација у раду борског друштва „Партизан“ која је била условљена и неким нерешеним питањима у борском спорту, али, према програму активности наредни период треба да буде период реорганизације. Р. М.

НОВОСТИ

ЛИСТ ЗА ДРУШТВОНО-ОПШТИНСКИ РАДУ НА ПИТАЊА ОПШТИНЕ БОР

ОСНИВАЧИ:
Скупштина општине Бор, Грађанско-продовна друштво „Бор“, Бор, Предузеће „Бор“, Комунално-стаменбу предузеће и урбанизам „Стандард“ Бор, Штампарско-издавачко предузеће Бор, Медијски центар и Завод за запошљавање радника — Бор

ИЗДАВАЧ:
ООУР, Штампана, радио и филм Рударско-индустријског басена Бор

ИЗДАВАЧИКИ САВЕТ:
Бранико Јовановић, Видоје Тодоровић, Драгана Поповић, Драга Тасић, Милан Стојковић, Милорад Јовановић, Милорад Јакошевић, Мирко Рањковић, Милорад Рајчић, Милорад Марковић, Недељко Милошевић, Гаје Стојковић, Спир Марковић, председник Издавачког савета, Срђан Шоковић и Станислав Љубић

ДИРЕКТОР:
СТРАХИНА ПОПОВИЋ

ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК:
МИЛАН СТОЈКОВИЋ

ТЕХНИЧКИ УРЕДНИК:
ИВАН РАЧКОВИЋ

ФОТОГРАФЕРИ:
ДРАГОЉЕ МИТИЋ И ЉУБОМИР МАРКОВ

САРАДНИЦИ:
ЛАУРИКА КЕВАЉА, ДОЧИЊ СПАЉЕВИЋ, ЉУБИША ИЛИЋ, МИЛАН ПОПОВИЋ, МИЛОРАД БУРЂЕВИЋ И МОМИЉА РАДЕНКОВИЋ

СПОЉНИ САРАДНИЦИ:
Илија Алексић, Радунчић Новић (полупривред) и др МИЛОРАД РАЧКИЋ (вдараство)

Уредништво: Улица Моше Пијаде 5/VI * Телефон: (066) 28-283 * Факс: * Редовно и фотографски се не враћају у Поштанско бок 18 у Штампи, Штампарско-издавачко предузеће — Бор * Тираж: 10.000

ТЕКСТИЛ-НАМЕШТАЈ-КОНФЕКЦИЈА-ТЕПИСИ

Radivelektro

ПАРФИМЕРИЈА — АПАРАТИ ЗА ДОМАЋИНСТВО